

รายงานประจำปี ๒๕๕๘

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี



สารบัญ

สารจากประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ)	๓
สารจากประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (นายสุรนนท์ เวชชาชีวะ)	๔
สารจากประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร	
- สาขาการแพทย์และสาธารณสุข	๕
- สาขาต่างประเทศและความมั่นคงของประเทศ และสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย	๖
- สาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร	๗
- สาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ	๘
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	๙
คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร	
- สาขาการแพทย์และสาธารณสุข	๑๕
- สาขาต่างประเทศและความมั่นคงของประเทศ	๑๖
- สาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร	๑๗
- สาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ	๑๘
- สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย	๑๙
รายงานการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘	๒๓
ภาคผนวก	๘๗
- สรุปผลการประชุม 2 th Annual National Conference : Rising Beyond Your Expectations 2005	๘๙



ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้มาครบ ๘ ปีแล้ว แต่ก็ยังมีการร้องเรียนและอุทธรณ์การไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐมาอย่างต่อเนื่อง การขอข้อมูลข่าวสารของราชการเพิ่มขึ้นทุกปี ผมจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ในอนาคต หน่วยงานของรัฐทุกแห่งจะเข้าใจและให้ความร่วมมือในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ เพื่อที่ประชาชนจะได้มีโอกาสเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการได้อย่างกว้างขวาง และสามารถนำข้อมูลข่าวสารเหล่านั้นมาใช้ประโยชน์ในการนำเสนอความเห็นและเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของประเทศได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนสามารถปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์ของตนเองและชุมชนได้มากขึ้น สมดังเจตนารมณ์ของกฎหมายต่อไป

(นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
(เดือนตุลาคม ๒๕๔๗ - กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘)



สารจาก

ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

จากคำแถลงนโยบายที่พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๔๘ มีข้อความตอนหนึ่งว่า “รัฐบาลจะดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในวงราชการอย่างต่อเนื่องให้เป็นระบบราชการที่โปร่งใสและสะอาด โดยการพัฒนากระบวนการ ติดตาม ตรวจสอบ ลงโทษผู้ทุจริตอย่างเด็ดขาด เปิดเผยข้อมูลข่าวสารปรับปรุงกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างให้เกิดความโปร่งใส และมีประสิทธิภาพ สนับสนุนให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการรณรงค์เรื่องดังกล่าวอย่างจริงจังและปลูกฝังจิตสำนึกและค่านิยมของสังคมให้ประชาชนร่วมกันต่อต้านการทุจริต และประพุดติมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ”

ดังนั้น ในเรื่องของการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อให้เกิดความโปร่งใสและตรวจสอบได้ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นี้ รัฐบาลพร้อมให้การสนับสนุน ที่สำคัญคือ จะทำอะไรให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของรัฐให้มากที่สุด และจะอย่างไรให้ส่วนราชการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารไปถึงมือประชาชนให้มากที่สุด เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้ และนโยบายของรัฐบาลชุดนี้

ในโอกาสที่กฎหมายข้อมูลข่าวสารนี้ ได้ใช้มาถึง ๘ ปีแล้ว ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าทั้งหน่วยงานของรัฐและประชาชนจะร่วมมือกันปฏิบัติตามและใช้สิทธิตามกฎหมายฉบับนี้ได้อย่างถูกต้องและกว้างขวางมากขึ้น เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพได้อย่างแท้จริง

(นายสุรนนท์ เวชชาชีวะ)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

(เดือนมีนาคม ๒๕๔๘ - ปัจจุบัน)



สารจาก

ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาการแพทย์และสาธารณสุข

ในช่วงปี ๒๕๔๘ มีการอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาการแพทย์และสาธารณสุข อาทิ เรื่อง การขอให้แก้ไขเอกสารเกี่ยวกับการรักษาและผลการตรวจเลือด การให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และแพทย์ประจำโรงพยาบาล และการให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเวชระเบียน ประวัติคนไข้ ฯลฯ ซึ่งเป็นประเด็นพิพาทในสังคมอยู่หลายครั้ง

อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาการแพทย์และสาธารณสุขได้พิจารณาคำอุทธรณ์ตามแต่ละกรณีอย่างรอบคอบ เที่ยงธรรมและเหมาะสมตามหลักการและสาระสำคัญของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ ที่บัญญัติไว้

ในโอกาสที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ นี้มีอายุครบ ๘ ปีแล้ว ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ทั้งเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐและประชาชนจะปฏิบัติตามและรู้จักใช้สิทธิตามกฎหมายฉบับนี้ได้อย่างถูกต้อง เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และประเทศชาติต่อไป

(ศาสตราจารย์ จรัส สุวรรณเวลา)

ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาการแพทย์และสาธารณสุข



สารจาก

ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาต่างประเทศและความมั่นคงของประเทศ
และสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน
และการบังคับใช้กฎหมาย

ในช่วงปี ๒๕๔๘ มีการอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างประเทศและความมั่นคงของประเทศเพียง ๑ เรื่อง แต่สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายมากถึง ๑๕๒ เรื่อง มากกว่าปี ๒๕๔๗ ที่สาขาต่างประเทศฯ ไม่มีเรื่องอุทธรณ์และสาขาสังคมฯ มี ๑๒๑ เรื่อง ซึ่งน่าจะแสดงได้ว่าประชาชนมีการตื่นตัวที่รู้จักการใช้สิทธิรับรู้และใช้สิทธิอุทธรณ์ตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการมากขึ้น ขณะเดียวกัน เจ้าหน้าที่ของรัฐยังไม่เปลี่ยนแปลงวิธีการปฏิบัติงานในเรื่องของการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนได้รับทราบตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เท่าใดนัก

อย่างไรก็ดี ในโอกาสที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีผลใช้บังคับมาครบ ๘ ปีแล้ว ผมหวังว่าจะได้เห็นเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติตามหลักการที่ว่า “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” มากขึ้น เพื่อให้ประชาชนเกิดความไว้วางใจและให้ความร่วมมือกับรัฐ สร้างสังคมเพื่อประชาชนมากขึ้น รวมทั้งจะทำให้รัฐบาลเป็นรัฐบาลของประชาชนได้อย่างแท้จริง

(ศาสตราจารย์ วิเชียร วัฒนคุณ)

ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาต่างประเทศและความมั่นคงของประเทศ
และสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย



สารจาก

ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม
และการเกษตร

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นกลไกที่สำคัญที่จะนำไปสู่การส่งเสริมให้ระบบราชการมีความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

แม้ว่าการอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตรในแต่ละปีจะมีไม่มากนัก แต่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ฯ ก็รู้สึกยินดีและพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม เพื่อให้ประชาชนสามารถใช้กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นเครื่องมือสำคัญในการใช้สิทธิรับข้อมูลข่าวสารของรัฐ อันจะทำให้ประชาชนมีข้อมูลข่าวสารอย่างเพียงพอในการปกป้องสิทธิของตนเอง และมีส่วนร่วมเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารตลอดจนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ก่อให้เกิดความโปร่งใสและเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่การบริหารงานภาครัฐ เพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชนมากยิ่งขึ้น

(ศาสตราจารย์ ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล)

ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร



สารจาก

ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ

ในปี ๒๕๔๘ นี้ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการสาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ ได้มีการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องที่เกี่ยวข้องหลายเรื่อง อันได้แก่ การอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ภ.ง.ด. ๕๓) การนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ และโครงการเงินกู้เพื่อซื้อเครื่องจักรและพัฒนาประเทศสหภาพพม่า ฯลฯ ซึ่งผู้อุทธรณ์ต้องการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อรักษาผลประโยชน์ให้ตนเองและประเทศชาติ อันเป็นการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจที่มีประสิทธิภาพ และบรรลุหลักการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ สาขาเศรษฐกิจฯ ได้พิจารณาวินิจฉัยทั้งจากข้อมูล เอกสาร คำชี้แจง และหลักการของกฎหมายข้อมูลข่าวสารอย่างละเอียด รอบคอบ บริสุทธิ์และเป็นธรรม เพื่อให้เกิดความถูกต้องเหมาะสม และเป็นประโยชน์อย่างแท้จริง

ในโอกาสที่พระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้มีผลบังคับใช้มาแล้วกว่า ๘ ปี ผมจึงหวังว่า ทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ หน่วยงานของรัฐ และประชาชนทั่วไปจะร่วมมือร่วมใจสนับสนุนปฏิบัติตามหลักการของกฎหมายข้อมูลข่าวสารต่อไป

(รองศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ โสวิไลกุล)

ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

สาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ



นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ
รองนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
(เดือนตุลาคม ๒๕๔๗ - กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘)



นายสุรนนท์ เวชชชชีวะ
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
(เดือนมีนาคม ๒๕๔๘ - ปัจจุบัน)

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ



นายรองพล เจริญพันธุ์
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
กรรมการ



พลเอกอุ๊ด เปื่องบน
ปลัดกระทรวงกลาโหม
กรรมการ



นายสุรรัตน์ ควัฒน์กุล
ปลัดกระทรวงการคลัง
กรรมการ



นายเกษณ กาญจนกฤษ
ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ
กรรมการ



นายบรรพต หงษ์ทอง
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กรรมการ



นายการุณ กิตติสถาพร
ปลัดกระทรวงพาณิชย์
กรรมการ



นายสุจิต ปัจฉิมนนท์
ปลัดกระทรวงมหาดไทย
กรรมการ

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ



คุณพรทิพย์ จาละ
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
กรรมการ



นายสีมา สีมานนท์
เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
กรรมการ



พลเอก วินัย ภัททิยกุล
เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ
กรรมการ



นายพิฑูร พุ่มหิรัญ
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
กรรมการ



พล ต.ท. จุมพล มั่นหมาย
ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ
กรรมการ



นายวุฒิพันธุ์ วิชัยรัตน์
ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
กรรมการ

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ



ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กิตติศักดิ์ ปรกิติ
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ



นายขวัณชัย วศวงศ์
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ



นายครรชิต มาลัยวงศ์
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ



นายชูชัย ศุภวงศ์
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ



นายทศพร ติริสัมพันธ์
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ



นายธีรชัย ณ นคร
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ



นายประพันธ์ นัยโกวิท
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ



นายมานิจ สุขสมจิตร
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ



นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ



นายชั่งทอง ไอภาสศิริวิทย์
ผู้ตรวจราชการ
สำนักนายกรัฐมนตรี
เลขานุการ



นางวนิดา สักการโกศล
ผู้อำนวยการ
สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ผู้ช่วยเลขานุการ



นายนคร เสรีรักษ์
ผู้อำนวยการส่วนนโยบายและวิเคราะห์
สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

สาขาการแพทย์และสาธารณสุข



ศาสตราจารย์ จรัส สุวรรณเวลา
ประธานกรรมการ



รองศาสตราจารย์ บุญศรี มีวงศ์อุโฆษ
กรรมการ



นายไพโรจน์ นิงสานนท์
กรรมการ



รองศาสตราจารย์ แสง บุญเฉลิมวิภาส
กรรมการ



ศาสตราจารย์ อาวุธ ศรีศุภกร
กรรมการ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาต่างประเทศและความมั่นคงของประเทศ



ศาสตราจารย์ วิเชียร วัฒนคุณ
ประธานกรรมการ



พลตำรวจตรี เกษม แสงมิตร
กรรมการ



รองศาสตราจารย์ นรนิติ เศรษฐบุตร
กรรมการ



ศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ เอกบุตร
กรรมการ



พลเอก สนั่น ขจรกล้า
กรรมการ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร



ศาสตราจารย์ ไพศิษฐ์ พิพัฒนกุล
ประธานกรรมการ



ศาสตราจารย์ เกษม จันท์แก้ว
กรรมการ



นายเกษม สนิทวงศ์ ณ อยุธยา
กรรมการ



ศาสตราจารย์ ยงยุทธ ยุทธวงศ์
กรรมการ



นายสันต โรจนสุนทร
กรรมการ



รองศาสตราจารย์ สุนทร มณีสวัสดิ์
กรรมการ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ



รองศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ ใ่วิไลกุล
ประธานกรรมการ



ศาสตราจารย์พิเศษ ชมเพลิน จันทรเรืองเพ็ญ
กรรมการ



ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิพนธ์ พัวพงศกร
กรรมการ



นางสาวภัทรา สกุลไทย
กรรมการ



นายวีระชัย เตชะวิจิตร
กรรมการ



รองศาสตราจารย์ สหณ รัตนไพจิตร
กรรมการ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย (คณะที่ ๑)



ศาสตราจารย์ วิเชียร วัฒนคุณ
ประธานกรรมการ
และหัวหน้าคณะที่ ๑



นายขจิตชัย บุรุษพัฒน์
กรรมการ



นางแนนน้อย วิสวโยธิน
กรรมการ



นายสมชาย หอมลออ
กรรมการ



นายมงคล ณ สงขลา
กรรมการ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย (คณะที่ ๒)



ศาสตราจารย์ ศักดิ์ สมองชาติ
หัวหน้าคณะที่ ๒



นางธิดา ศรีไพพรรณ
กรรมการ



ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิทยา ตันสุวรรณนนท์
กรรมการ



พลเอก สุพิทย์ วรอุทัย
กรรมการ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย (คณะที่ ๓)



รองศาสตราจารย์ สมยศ เชื้อไทย
หัวหน้าคณะที่ ๓



นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์
กรรมการ



ศาสตราจารย์ ปรีดี เกษมทรัพย์
กรรมการ



ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรเจตน์ ภาคีรัตน์
กรรมการ



นายอีกหาญ โตมรสักดิ์
กรรมการ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย (คณะที่ ๔)



นายวัฒนา รัตนวิจิตร
หัวหน้าคณะที่ ๔



นายจ่านง เฉลิมฉัตร
กรรมการ



นายดำรงค์ บุญยสิน
กรรมการ



นางมัลลิกา คุณวัฒน์
กรรมการ



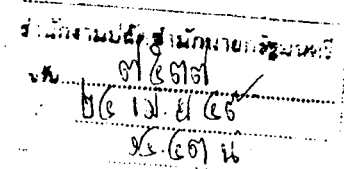
นายเรวัต จั่วเฉลิม
กรรมการ

**รายงานการปฏิบัติตาม
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๐**

ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๔/ว ๖๒



สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
รับเลขที่ ๖๕
วันที่ ๒๕ มิ.ย. ๕๕
เวลา ๑๕.๑๓ น.

๒๐ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง รายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔/ว ๒๗๑ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๐๗/๒๐๕๕ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๕

๒. สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๒๐๐/๕๖ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๕

ตามที่ได้ยืนยันมติคณะรัฐมนตรี (๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๗) เกี่ยวกับเรื่อง รายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาเพื่อทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุรนันทน์ เวชชาชีวะ) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้เสนอเรื่อง รายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งสำนักงาน ก.พ.ร. ได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๕ ลงมติรับทราบรายงานการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔ และเป้าหมายการดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ และเห็นชอบแนวทางดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไป ตามที่รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุรนันทน์ เวชชาชีวะ) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดทราบเพื่อถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายบรรศักดิ์ อูวรรณโณ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๔๐ ๕๐๐๐ ต่อ ๓๒๕

โทรสาร ๐ ๒๒๔๐ ๕๐๖๕ (๐๒๕)

www.cabinet.thaigov.go.th

พ.ต.ท.

(วรวิทย์ วิเชียรธรรม)

จก.นท. ๘ รกท.

ผอ.สขร.

๒๕ มิ.ย. ๕๕



ที่ นร ๐๑๐๗/ ๒๐๕๖

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๗ เมษายน ๒๕๔๕

เรื่อง รายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในปีงบประมาณ ๒๕๔๔

ด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๘ กำหนดให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีอำนาจหน้าที่ สอดส่องดูแล ให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เสนอแนะในการตราพระราชกฤษฎีกาและการออกกฎกระทรวง หรือกฎระเบียบของคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และพิจารณาให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนของบุคคลกรณีกล่าวโทษหน่วยงานของรัฐ ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เสนอคณะรัฐมนตรีเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม แต่อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นหน่วยงานสนับสนุนทางธุรการและวิชาการ จึงขอรายงานผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ เป้าหมายการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ และเรื่องที่เกี่ยวข้องจะเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติให้หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐถือปฏิบัติ ดังนี้

/๑. ผลการ

๑. ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ รวม ๓ ด้าน คือ

๑.๑ ด้านการสอดคล้องให้คำแนะนำและติดตามผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จากการตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นพบว่า ส่วนใหญ่มีการดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดแต่ยังต้องมีการปรับปรุงแก้ไขบางส่วน ซึ่งได้มีการให้คำแนะนำในเรื่องดังกล่าวที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้แก่เจ้าหน้าที่ของศูนย์ข้อมูลข่าวสารได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง และจากการรายงานปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานของหน่วยงานพบว่า ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานที่สำคัญ ๆ ได้แก่ การขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การขาดแคลนบุคลากร สถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้และงบประมาณ ประชาชนยังไม่เข้าใจถึงสิทธิและการใช้สิทธิอย่างถูกต้อง เป็นต้น ซึ่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้พิจารณามาตรการสนับสนุนและปรับปรุงแก้ไขแล้ว และจากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ พบว่ายังมีประชาชนที่ไม่รู้ว่ามีกฎหมาย ในขณะที่ประชาชนที่รู้ว่ามีกฎหมายเห็นว่ากฎหมายมีประโยชน์มากและคิดจะไปใช้สิทธิตามกฎหมาย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการตื่นตัวของประชาชนได้ในระดับหนึ่ง

๑.๒ ด้านการจัดทำร่างปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และร่างกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งในส่วนของการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบในหลักการของร่างแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และในส่วนของการร่างกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ขณะนี้ได้ส่งร่างกฎหมายดังกล่าวให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว

๑.๓ ด้านการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้มีการดำเนินการเพื่อเผยแพร่ความรู้สู่ภาครัฐและภาคประชาชน ในหลายรูปแบบ ทั้งการจัดประชุมสัมมนาในส่วนกลางและในจังหวัดต่าง ๆ ให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐและตัวแทนองค์กรภาคสังคมและสื่อมวลชน การสนับสนุนวิทยากรให้กับหน่วยงานต่าง ๆ และการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ แม้ว่าจะมีข้อจำกัดด้านงบประมาณก็ตาม

๑.๔ ด้านการพิจารณาคำเนิการร้องเรียนของประชาชน และเรื่องอุทธรณ์การไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๔๘ มีเรื่องร้องเรียนและเรื่องอุทธรณ์ รวมประมาณ ๔๕๐ เรื่อง เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ ๒๕๔๗ ประมาณร้อยละ ๑๐ โดยเป็นการร้องเรียน/อุทธรณ์ หน่วยงานส่วน

/ ท้องถิ่น

ท้องถิ่นร้อยละ ๒๕ หน่วยงานส่วนภูมิภาค ร้อยละ ๓๖ และหน่วยงานส่วนกลาง ร้อยละ ๓๕ โดยมีเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการตรวจสอบการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ร้อยละ ๓๑

๑.๕ **ด้านการตอบข้อหาหรือการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐** ซึ่งการตอบข้อหาหรือแก่หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐในปีงบประมาณ ๒๕๔๘ จะมีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐมากยิ่งขึ้น ช่วยวางแผนทางการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายได้อย่างเหมาะสมมากขึ้น

๑.๖ **ด้านการพัฒนาระบบสารสนเทศ** ได้มีการดำเนินการเพื่อให้การบริการประชาชนเป็นไปด้วยความรวดเร็วมากขึ้น สะดวกขึ้น เช่น การเปิดให้มีการหารือทางอินเทอร์เน็ต กับสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ การติดตามประเมินผล การนำประกาศสอบราคา ประกาศประกวดราคาและผลการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ ขึ้นแสดงบนเว็บไซต์ของหน่วยงานต่าง ๆ ฯลฯ

๒. เป้าหมายการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๘

๒.๑ **การดำเนินการเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการของภาครัฐและการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมและการใช้สิทธิภาคประชาชน**

๒.๑.๑ การเร่งส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญ ประโยชน์และแนวทางการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กับทุกกลุ่มเป้าหมาย

๒.๑.๒ การเพิ่มมาตรการในการออกตรวจและนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ

๒.๑.๓ การติดตามผลการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๗ เกี่ยวกับการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งสรุปผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทาง Web site ของหน่วยงาน

๒.๑.๔ การตรวจสอบระบบการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และกระบวนการนำไปใช้ของหน่วยงานต่าง ๆ

๒.๑.๕ การขยายผลจากคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และการกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่หน่วยงานต่าง ๆ

/ ๒.๑.๖ การสอดคล้อง

๒.๑.๖ การสอดส่องผลักดันให้หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ มีการปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔

๒.๑.๗ การใช้กลไกตามกฎหมาย เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการสร้างกระบวนการบริหารที่โปร่งใสและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน

๒.๑.๘ การดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาระบบสารสนเทศ

๒.๑.๙ การจัดให้มีกระบวนการหรือหน่วยรับเรื่องร้องเรียน และเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนในส่วนภูมิภาค

๒.๑.๑๐ การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากระบวนการพิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียนและเรื่องการวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้สามารถตอบสนองต่อการคุ้มครองสิทธิของประชาชนให้มีประสิทธิภาพสูงมากยิ่งขึ้นตลอดเวลา

๒.๒ การปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และการจัดทำร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล พ.ศ. ซึ่งเป็นร่างกฎหมายฉบับใหม่

๒.๒.๑ การดำเนินการเพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย และสนองตอบต่อการให้บริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒.๒ การดำเนินการผลักดันร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล พ.ศ. ให้มีผลใช้บังคับและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๓ การดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

๒.๓.๑ การพัฒนาศักยภาพของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีผลการดำเนินงานที่ได้รับการยอมรับจากประชาชนองค์กรภาคเอกชนและหน่วยงานของรัฐ

๒.๓.๒ การให้คำแนะนำและตอบข้อหารือของหน่วยงานต่าง ๆ ในการปรับปรุงพัฒนาการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนมากขึ้น

๓. การนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอให้มิตินในเรื่องการสนับสนุนการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

/ เพื่อเป็นการ

เพื่อเป็นการสนับสนุนการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงเห็นสมควรเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติกำหนดให้หน่วยงานของรัฐ ถือเป็นนโยบายสำคัญในปีงบประมาณ ๒๕๔๕ ที่จะต้องปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๓.๑ เห็นควรให้นำเรื่องการจัดระบบและการดำเนินการเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและการสนับสนุนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (KPI) ประสิทธิภาพของหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๐

โดยที่ในปัจจุบัน การปฏิรูประบบราชการได้มีการกำหนดตัวชี้วัดประสิทธิภาพของหน่วยงานของรัฐ โดยมีการประเมินผลและให้คะแนนตามตัวชี้วัดที่กำหนด ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทาง Web Site ของหน่วยงาน ซึ่งเป็นมติคณะรัฐมนตรีที่จะมีส่วนอย่างสำคัญในการสนับสนุนเรื่องกระบวนการบริหารที่โปร่งใสตรวจสอบได้ของหน่วยงานต่าง ๆ ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ มีผลเป็นรูปธรรม มีประสิทธิภาพ และเพื่อเป็นการตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งเน้นให้การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐให้เป็นไปด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้ จึงเห็นสมควรกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ นำมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประกวดราคาและสอบราคา และผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทาง Web Site ของหน่วยงาน รวมทั้ง การนำเรื่องความโปร่งใส เรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (KPI) ประสิทธิภาพของหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง ตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ เป็นต้นไป โดยการหารือร่วมกันระหว่างคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการในการกำหนดรายละเอียดของตัวชี้วัดต่อไปด้วย

๓.๒ เห็นควรกำหนดเป็นหลักการห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐ พ้องคดีปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ขอทราบ

เพื่อมิให้เกิดการกระทบต่อสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งมีบทบัญญัติรับรองสิทธิดังกล่าวไว้ในมาตรา ๕๘ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๔๐ ประกอบกับคณะรัฐมนตรีเคยมีมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๒ ให้

/ หน่วยงาน

หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายใน ๗ วัน และศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งที่ ๖๘๖/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นแล้วว่า หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร หน่วยงานของรัฐมิใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหาย หรืออาจเดือดร้อนเสียหายที่จะมีสิทธิฟ้องต่อศาลปกครอง จึงเห็นสมควรกำหนดห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐที่องค์ปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามข้อ ๑ - ๒ และให้ความเห็นชอบแนวทางดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามข้อ ๓ ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายสุรนนท์ เวชราชีวะ)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

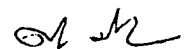
ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๘๕๕๒-๓ ต่อ ๓๔ โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๕๕๓

ธำนาถศักดิ์



(นางศิริกุล ปัญญาธิกุล)

จว.นพ.๘

๖๘ เม.ย. ๒๕๕๙

ด่วนที่สุด

ที่ นร 1200/ 4๖



สำนักงาน ก.พ.ร.

ถนนพิษณุโลก กทม. 10300

11 เมษายน 2549

เรื่อง รายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ด่วนที่สุด ที่ นร 0504/4711 ลงวันที่ 7 เมษายน 2549

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายละเอียดตัวชี้วัด “ระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบราชการ”

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งขอให้สำนักงาน ก.พ.ร. ให้ความเห็นเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการการเลือกตั้งในประเด็นที่รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุรนันทน์ เวชชาชีวะ) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ขอให้หาเรื่องการจัดระบบและการดำเนินการเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และการสนับสนุนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพของหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงาน ก.พ.ร. ขอเรียนให้ทราบว่า ก.พ.ร. ได้ให้ความสำคัญต่อการดำเนินการมีส่วนร่วมของประชาชน ความโปร่งใสในการดำเนินงานมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 อย่างต่อเนื่อง โดยพัฒนาเป็นตัวชี้วัดทั้งภาคบังคับและตัวชี้วัดเลือก เพื่อสนับสนุนให้ส่วนราชการและจังหวัดได้พัฒนาระบบการให้บริการที่โปร่งใส มีประสิทธิภาพ อาทิ ตัวชี้วัด “ระดับความสำเร็จของแผนการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการปฏิบัติงาน” “ระดับความสำเร็จของการเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนหรือองค์กรพัฒนาที่ไม่แสวงหากำไรเข้ามามีส่วนร่วม” และ “ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ” เป็นต้น และที่สำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 ก.พ.ร. ได้กำหนดตัวชี้วัด “ระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบราชการ” เป็นตัวชี้วัดในมิติที่ 2 มิติด้านคุณภาพการให้บริการ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดภาคบังคับที่ใช้กับทุกส่วนราชการ และจังหวัด โดยมุ่งเน้นที่การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน การนำความคิดเห็นของประชาชนไปประกอบการบริหารงาน รวมทั้งการมีกลไกการติดตามตรวจสอบโดยภาคประชาชน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 ก.พ.ร. จะได้พิจารณารายละเอียดและเกณฑ์การวัดในประเด็นดังกล่าว เพื่อให้มีความต่อเนื่องและเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการการเลือกตั้งต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายทศพร ศิริสัมพันธ์)

เลขาธิการ ก.พ.ร.

สำเนาถูกต้อง

ภารกิจติดตามและประเมินผลการพัฒนาระบบราชการ

โทร 0 2356 9966 โทรสาร 0 2281 8279

(นางสาวปัทมาภรณ์ สุวรรณรัตน์)
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

รายงานการปฏิบัติตาม

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๘^๑ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ให้มีหน้าที่ในการสอดส่องดูแล ให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ตลอดจนมีหน้าที่ในการเสนอแนะเกี่ยวกับการตราพระราชกฤษฎีกา และการออกกฎกระทรวง หรือกฎระเบียบของคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งมีหน้าที่ในการพิจารณาให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนของบุคคล กรณีกล่าวหาว่าหน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และการพิจารณาส่งคำอุทธรณ์ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแต่ละสาขาพิจารณา คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการต้องจัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ เสนอคณะรัฐมนตรีเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม แต่อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้จัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่อรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบถึงผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ และเป้าหมายการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ ดังนี้

^๑ มาตรา ๒๘ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) สอดส่องดูแลและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) ให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ได้รับคำขอ
- (๓) เสนอแนะในการตราพระราชกฤษฎีกา และการออกกฎกระทรวงหรือระเบียบของคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้
- (๔) พิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๑๓
- (๕) จัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ เสนอคณะรัฐมนตรีเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม แต่อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
- (๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้
- (๗) ดำเนินการเรื่องอื่น ๆ ตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้รับการจัดสรรงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร คณะกรรมการด้านต่างๆ และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการดังนี้

ค่าเบี้ยประชุมกรรมการ	จำนวน	๒,๓๙๗,๐๐๐ บาท
- คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	๑๑ ครั้ง	
- คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร	๒๑๘ ครั้ง	
- คณะอนุกรรมการฯ	๑๖๗ ครั้ง	
ค่าวัสดุโฆษณาและเผยแพร่	จำนวน	๕๒๓,๓๐๐ บาท
ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม	จำนวน	๔๗๕,๐๐๐ บาท
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาวิจัย	จำนวน	๓,๖๑๐,๐๐๐ บาท
รวม	จำนวน	๗,๐๐๕,๓๐๐ บาท

ซึ่งจากงบประมาณจำนวนดังกล่าวได้มีผลการดำเนินการที่สำคัญคือ

๑. ด้านการสอดส่องให้คำแนะนำและติดตามผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

๑.๑ การตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ตามมาตรา ๙^๒ บัญญัติว่า

^๒ **มาตรา ๙** ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

(๑) ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้งความเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว

(๒) นโยบายหรือการตีความที่ไม่เข้าข่ายต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา ๗ (๔)

(๓) แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีที่กำลังดำเนินการ

(๔) คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีผลกระทบถึงสิทธิหน้าที่ของเอกชน

(๕) สิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงถึงมาตรา ๗ วรรคสอง

(๖) สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือสัญญาร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ

(๗) มติคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย หรือโดยมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้ระบุรายชื่อรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการพิจารณาไว้ด้วย

(๘) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อมูลข่าวสารที่จัดให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีส่วนที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ อยู่ด้วย ให้ลบหรือตัดทอนหรือทำโดยประการอื่นใดที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนนั้น

บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตาม ย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดู ขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งได้ ในกรณีที่สมควรหน่วยงานของรัฐโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจะวางหลักเกณฑ์เรียกค่าธรรมเนียมในการนั้นก็ได้ ในการนี้ให้คำนึงถึงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยประกอบด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

คนต่างด้าวจะมีสิทธิตามมาตรานี้เพียงใดให้เป็นไปตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) - (๘) ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว และตามประกาศของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งจะต้องมีศูนย์ข้อมูลข่าวสาร เพื่อเป็นสถานที่จัดเตรียมข้อมูลข่าวสารอย่างน้อยตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู โดยศูนย์ข้อมูลข่าวสารจะต้องจัดเป็นสถานที่เฉพาะคำนึงถึงความสะดวกของประชาชนเป็นหลัก และจะต้องมีดัชนีหรือบัญชีรายการข้อมูลข่าวสารของศูนย์ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนตรวจดูด้วย

ดังนั้น ในปีงบประมาณ ๒๕๔๘ เพื่อเป็นการสอดส่องดูแล และประเมินผลการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารในส่วนของการจัดตั้ง การจัดข้อมูล และการให้บริการแก่ประชาชนในการเข้าตรวจดูที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ตลอดจนเพื่อให้การแนะนำการปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่กฎหมายบัญญัติ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงให้ความเห็นชอบให้ดำเนินโครงการตรวจแนะนำศูนย์ข้อมูลข่าวสาร โดยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยกำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นหัวหน้าคณะ แต่หากมีเหตุที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทำหน้าที่หัวหน้าคณะตรวจแนะนำศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ทั้งนี้ ในการดำเนินงานตามโครงการตรวจแนะนำศูนย์ข้อมูลข่าวสารได้กำหนดประเด็นการตรวจไว้ ๔ ประเด็น คือ สถานที่ตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร บัญชีรายการข้อมูลข่าวสารหรือดัชนีข้อมูลข่าวสารเพื่อประโยชน์ในการตรวจค้น ความครบถ้วนของข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู (มาตรา ๙) และความพร้อมของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบข้อมูลข่าวสาร โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนการตรวจแนะนำไว้ ๓ ระดับ คือ

- (๑) ระดับดี หมายถึง ได้ดำเนินการครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด
- (๒) ระดับพอใช้ หมายถึง ได้มีการดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว แต่ยังคงต้องมีการปรับปรุงแก้ไขบางส่วน
- (๓) ระดับแก้ไข หมายถึง ยังไม่มีการดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างมาก

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ออกตรวจแนะนำศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ในปี ๒๕๔๘ รวมทั้งสิ้น ๑๐๕ ศูนย์ แบ่งเป็น

- (๑) หน่วยงานในราชการบริหารส่วนกลางที่เป็นหน่วยงานระดับกรม จำนวน ๒๐ ศูนย์
- (๒) หน่วยงานในราชการบริหารส่วนภูมิภาคใน ๙ จังหวัด ในพื้นที่จังหวัดพะเยา สุโขทัย แม่ฮ่องสอน สงขลา หนองคาย อุบลราชธานี สุราษฎร์ธานี กาญจนบุรี ชลบุรี ในระดับจังหวัดและอำเภอ จำนวน ๓๘ ศูนย์

(๓)หน่วยงานในราชการบริหารส่วนท้องถิ่นใน ๙ จังหวัด ในพื้นที่จังหวัดพะเยา สุโขทัย แม่ฮ่องสอน สงขลา หนองคาย อุบลราชธานี สุราษฎร์ธานี กาญจนบุรี ชลบุรี โดยในแต่ละจังหวัด ตรวจแนะนำศูนย์ข้อมูลข่าวสารทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๔๗ ศูนย์

ในการตรวจประเมินผล หากพบในเบื้องต้นว่าหน่วยงานมีปัญหาหรืออุปสรรคของการดำเนินงานเกิดขึ้น จะให้คำแนะนำในเบื้องต้นถึงข้อที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้แก่เจ้าหน้าที่ของศูนย์ข้อมูลข่าวสารได้ปฏิบัติที่ถูกต้อง และขอทราบผลการปรับปรุงแก้ไขตามที่ได้ให้คำแนะนำไว้ และสรุปผลการพิจารณาให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบ

ตารางแสดงผลการประเมินการตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารปี ๒๕๕๘

หน่วย : ร้อยละ

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์	ส่วนกลาง	ส่วนภูมิภาค	ส่วนท้องถิ่น	ภาพรวม
สถานที่ตั้งศูนย์ข้อมูล ข่าวสาร	ดี	๕๕.๐๐	๓๖.๘๔	๓๔.๐๔	๔๑.๙๖
	พอใช้	๑๕.๐๐	๓๖.๘๔	๓๖.๑๗	๒๙.๓๔
	แก้ไข	๓๐.๐๐	๒๖.๓๒	๒๙.๗๙	๒๘.๗๐
ดัชนีข้อมูลข่าวสาร ในการตรวจค้น	ดี	๒๐.๐๐	๕.๒๖	๘.๕๑	๑๑.๒๖
	พอใช้	๑๕.๐๐	๑๓.๑๖	๑๔.๘๙	๑๔.๓๕
	แก้ไข	๖๕.๐๐	๘๑.๕๘	๗๖.๖๐	๗๔.๓๙
ความครบถ้วนของข้อมูล ข่าวสารตามมาตรา ๙	ดี	๒๐.๐๐	๗.๘๙	๒๑.๒๘	๑๖.๓๙
	พอใช้	๓๐.๐๐	๕๗.๘๙	๔๔.๖๘	๔๔.๑๙
	แก้ไข	๕๐.๐๐	๓๔.๒๑	๓๔.๐๔	๓๙.๔๒
ความพร้อมของ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ	ดี	๕๕.๐๐	๖๕.๗๙	๖๓.๘๓	๖๑.๕๔
	พอใช้	๒๐.๐๐	๓๑.๕๘	๓๔.๐๔	๒๘.๕๔
	แก้ไข	๒๕.๐๐	๒.๖๓	๒.๑๓	๙.๙๒
ภาพรวม ๑ ทั้ง ๔ ประเด็น	ดี	๓๗.๕๐	๒๘.๙๔	๓๕.๖๔	๓๔.๐๓
	พอใช้	๒๐.๐๐	๓๔.๘๗	๓๒.๔๕	๒๙.๑๑
	แก้ไข	๔๒.๕๐	๓๖.๑๙	๓๑.๙๑	๓๖.๘๗
ภาพรวม ๒ ยกเว้นประเด็นความ พร้อมของเจ้าหน้าที่	ดี	๓๑.๖๗	๑๖.๖๗	๒๑.๒๘	๒๓.๒๑
	พอใช้	๒๐.๐๐	๓๕.๙๖	๓๑.๙๑	๒๙.๒๙
	แก้ไข	๔๘.๓๓	๔๗.๓๗	๔๖.๘๑	๔๗.๕๐

ผลการตรวจแนะนำศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ๑๐๕ หน่วยงาน สรุปได้ดังนี้

(๑) ส่วนกลาง

- สถานที่ตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ ๕๕.๐๐ อยู่ในเกณฑ์แก้ไข ร้อยละ ๓๐.๐๐ และอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ร้อยละ ๑๕.๐๐
- ดัชนีข้อมูลข่าวสารในการตรวจค้น ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ต้องแก้ไขถึงร้อยละ ๖๕.๐๐ อยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ ๒๐.๐๐ และอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ร้อยละ ๑๕.๐๐
- ความครบถ้วนของข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ต้องแก้ไข ร้อยละ ๕๐.๐๐ อยู่ในเกณฑ์พอใช้ ร้อยละ ๓๐.๐๐ และอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ ๒๐.๐๐ ซึ่งข้อมูลส่วนใหญ่ที่ไม่ครบถ้วนเป็นข้อมูลตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารกำหนด ในข้อ ๙(๘) ได้แก่ การประกาศประกวดราคาและสอบราคา หน่วยงานมิได้นำมาแสดงไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร
- ความพร้อมของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ ๕๕.๐๐ อยู่ในเกณฑ์ต้องแก้ไข ร้อยละ ๒๕.๐๐ และอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ร้อยละ ๒๐.๐๐

(๒) ส่วนภูมิภาค

- สถานที่ตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดีและพอใช้ ร้อยละ ๓๖.๘๔ อยู่ในเกณฑ์ต้องแก้ไข ร้อยละ ๒๖.๓๖
- ดัชนีข้อมูลข่าวสารในการตรวจค้น ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ต้องแก้ไขถึงร้อยละ ๘๑.๕๗ อยู่ในเกณฑ์พอใช้ ร้อยละ ๑๓.๑๖ และอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ ๕.๒๖
- ความครบถ้วนของข้อมูลตามมาตรา ๙ ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ ร้อยละ ๕๗.๘๙ อยู่ในเกณฑ์ต้องแก้ไข ร้อยละ ๓๔.๒๑ และอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ ๗.๘๙
- ความพร้อมของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ ๖๕.๗๙ อยู่ในเกณฑ์พอใช้ ร้อยละ ๓๑.๕๘ และอยู่ในเกณฑ์ต้องแก้ไข ร้อยละ ๒.๖๓

(๓) ส่วนท้องถิ่น

- สถานที่ตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ ร้อยละ ๓๖.๑๗ อยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ ๓๔.๐๔ และอยู่ในเกณฑ์ต้องแก้ไข ร้อยละ ๒๙.๑๘
- ดัชนีข้อมูลข่าวสารในการตรวจค้น ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ต้องแก้ไข ร้อยละ ๗๖.๖๐ อยู่ในเกณฑ์พอใช้ ร้อยละ ๑๔.๘๙ และอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ ๘.๕๑
- ความครบถ้วนของข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ ร้อยละ ๔๔.๖๘ อยู่ในเกณฑ์ต้องแก้ไข ร้อยละ ๓๔.๐๔ และอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ ๒๑.๒๘
- ความพร้อมของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ ๖๓.๘๓ อยู่ในเกณฑ์พอใช้ ร้อยละ ๓๔.๐๔ และอยู่ในเกณฑ์ต้องแก้ไข ร้อยละ ๒.๑๓

ในภาพรวมประเด็นการประเมินทั้ง ๔ ประเด็นของทั้งราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใช้ (ตามตารางแสดงผลการประเมิน ในประเด็นการประเมินภาพรวม ๑) คือ ได้มีการดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนด แต่ยังต้องมีการปรับปรุงแก้ไขบางส่วน โดยเฉพาะการจัดทำดัชนีข้อมูลข่าวสารในการตรวจค้น ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ต้องแก้ไขถึงร้อยละ ๗๔.๓๙ โดยสามารถสรุปผลการตรวจแนะนำในประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

(๑) การจัดสถานที่ตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงาน ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีการจัดสถานที่แสดงข้อมูลสำหรับให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบได้ด้วยตนเอง จะมีเพียงบางหน่วยงานที่เข้าพื้นที่เป็นสำนักงานจะมีปัญหาในเรื่องสถานที่ที่มีพื้นที่ค่อนข้างจำกัด

(๒) การจัดทำดัชนีข้อมูลข่าวสารเพื่อความสะดวกในการตรวจค้นของประชาชน ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ต้องแก้ไขถึงร้อยละ ๗๔.๓๙ หน่วยงานส่วนใหญ่ยังไม่ได้จัดทำดัชนีข้อมูลข่าวสารเพื่อเพิ่มความสะดวกในการตรวจค้นได้ด้วยตนเองของประชาชน เป็นเพียงการทำดัชนีข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานที่เป็นภารกิจหลักของหน่วยงานนั้นๆ เท่านั้น

(๓) ความครบถ้วนของข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ โดยหน่วยงานมีการจัดแสดงข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ และยังมีหลายหน่วยงานที่มีได้จัดเอกสารตามมาตรา ๙ แต่เป็นการจัดเอกสารสำหรับการปฏิบัติงาน ส่วนเอกสารที่หน่วยงานยังมีได้นำมาแสดงส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการประกาศประกวดราคา

(๔) ความพร้อมของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการให้บริการข้อมูลข่าวสาร ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งหน่วยงานได้มีการแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้รับผิดชอบเรียบร้อยแล้ว มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ยังไม่ได้มีการมอบหมายผู้รับผิดชอบโดยตรง

หากประเมินภาพรวมโดยไม่นำประเด็นความพร้อมของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบซึ่งเป็นข้อมูลการประเมินของเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจแนะนำ ที่อาจทำให้เกิดความเบี่ยงเบนของผลการประเมินมาประเมินด้วยพบว่า ค่าเฉลี่ยของผลการประเมินที่อยู่ในเกณฑ์ต้องแก้ไขมีเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากเมื่อไม่ได้นำประเด็นความพร้อมของเจ้าหน้าที่ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดีมาประเมินด้วย จะมีผลทำให้ค่าเฉลี่ยที่อยู่ในเกณฑ์ต้องแก้ไขเพิ่มมากขึ้น (ตามตารางแสดงผลการประเมิน ในประเด็นการประเมินภาพรวม ๒)

ผลการแก้ไขจากที่ได้รับรายงานพบว่า หน่วยงานได้แก้ไขเป็นส่วนใหญ่แล้วและพบว่าหน่วยงานของรัฐยังมีอุปสรรคต่อการดำเนินงานบางประการ ซึ่งสามารถสรุปประเด็นปัญหาต่างๆ ของหน่วยงาน ได้ดังนี้

(๑) การขาดความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของผู้บริหารหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ ทำให้มีการปฏิบัติงานศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังนั้นประชาชนจึงยังไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐได้มากนัก อีกทั้งหน่วยงานของรัฐยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารอย่างแท้จริง

(๒) ผู้บริหารของหน่วยงานยังไม่ได้มีการมอบหมายงานให้ผู้ใดผู้หนึ่งรับผิดชอบเฉพาะงานตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารโดยตรงเพียงด้านเดียว เพราะเจ้าหน้าที่แต่ละคนมีงานประจำที่ต้องรับผิดชอบเป็นจำนวนมาก จึงทำให้การปฏิบัติงานเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารยังไม่ได้ได้รับความสำคัญเท่าที่ควร

(๓) การจัดสถานที่แสดงข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐยังมีข้อจำกัดในเรื่องของสถานที่ในการจัดแสดงข้อมูลข่าวสาร เนื่องจากบางหน่วยงานเป็นการเช่าสถานที่เพื่อใช้เป็นสำนักงาน จึงมีพื้นที่ที่ค่อนข้างจำกัด

๑.๒ การติดตามประเมินผลจากรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ

ของรัฐบาล

๑.๒.๑ สรุปผลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่สำคัญจากแบบรายงาน

ด้านการสวดส่องและติดตามประเมินผลนี้ ได้มีการกำหนดให้ทุกหน่วยงานต้องรายงานผลการดำเนินงานตามกฎหมายให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบ ปีละ ๑ ครั้ง ภายในเดือนตุลาคม (ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๖) โดยภายหลังจากสิ้นสุดงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗ แล้ว หน่วยงานต่างๆ ได้รายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีผู้ให้ข้อมูลรวมทั้งสิ้น จำนวน ๖,๗๑๘ แห่ง สรุปได้ ดังนี้

การปฏิบัติ	ดำเนินการแล้ว (%)	อยู่ระหว่างดำเนินการ (%)	ยังไม่ได้ดำเนินการ (%)
๑. การปฏิบัติตามมาตรา ๗			
๑.๑ การส่งข้อมูลตาม มาตรา ๗ (๑) (๒) และ (๓) ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา	๔๕	๕๕	-
๑.๒ การส่งข้อมูลตามมาตรา ๗ (๔) ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา	๓๒	๖๘	-
๑.๓ การจัดข้อมูลตามมาตรา ๗ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ไว้เผยแพร่ ณ หน่วยงาน	๗๓	๒๐	๗
๒. การปฏิบัติตามมาตรา ๙			
๒.๑ การจัดสถานที่ให้ประชาชนเข้าตรวจดูศูนย์ข้อมูลข่าวสาร	๙๐	๖	๔
๒.๒ การจัดให้มีข้อมูลตามมาตรา ๙ ไว้ให้ประชาชนสามารถตรวจดูได้สะดวก	๘๐	๑๕	๕
๓. การปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ (๓)			
การจัดให้มีการพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๓ (๓)	๒๓	๕๐	๒๗
๔. การปฏิบัติตามมาตรา ๒๖			
	๒๐	๖๑	๑๙ (หน่วยงานไม่มีข้อมูล)

๑.๒.๒ การวิเคราะห์ผลความก้าวหน้าในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ ที่ผ่านมา

จากการประมวลผลแบบรายงาน และการเก็บข้อมูลสภาพข้อเท็จจริงในการตรวจเยี่ยมหน่วยงานถึงการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ ความก้าวหน้าของการดำเนินงานที่ค้นพบในภาพรวม หน่วยงานของรัฐที่ตั้งอยู่ในส่วนกลาง จะมีความก้าวหน้าเป็นอันดับแรกโดยมีผลการดำเนินงานมากกว่าร้อยละ ๘๐ ในทุกกิจกรรม รองลงไปคือ ราชการส่วนภูมิภาค และท้ายสุดคือ ราชการส่วนท้องถิ่น ดังเช่นเรื่องของการจัดสถานที่ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการนั้น ราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการแล้วเพียงร้อยละ ๔๐ - ๖๐ เท่านั้น ในขณะที่ราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคดำเนินการแล้ว ร้อยละ ๘๐ - ๙๐ นอกจากนั้น การจัดทำดัชนีสำหรับการตรวจดูข้อมูลข่าวสารตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด ส่วนกลางดำเนินการแล้ว ร้อยละ ๗๐ ส่วนภูมิภาค ร้อยละ ๕๐ และส่วนท้องถิ่นดำเนินการแล้วเพียงร้อยละ ๓๐ - ๔๐ สำหรับผลการปฏิบัติที่มีความก้าวหน้าจะเป็นภารกิจที่ไม่มีความยุ่งยากในการปฏิบัติ เช่น การดำเนินการตามมาตรา ๗ มาตรา ๙ ส่วนการดำเนินการตามมาตรา ๒๓ การจัดทำดัชนีข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้หรือไม่ได้ยังมีความล่าช้าอยู่ เนื่องจากจะต้องใช้ความรู้ ความเข้าใจในตัวกฎหมายเป็นอย่างมาก

๑.๒.๓ ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานและข้อเสนอแนะจากหน่วยงานของรัฐ

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประมวลผลจากแบบรายงานงวดเดือนตุลาคม ๒๕๔๖ และตุลาคม ๒๕๔๗ ประกอบกับการตรวจเยี่ยมทำให้พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการของภาครัฐและประชาชนยังคงเป็นไปในลักษณะที่ใกล้เคียงกับการรายงานเข้ามาในช่วง ๘ ปีที่ผ่านมา ซึ่งสามารถสรุปประเด็นที่สำคัญๆ ได้แก่

(๑) การขาดความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

(๒) การขาดแคลนบุคลากร สถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้ และงบประมาณในการดำเนินการ

(๓) การขาดการสนับสนุนและให้ความสำคัญจากผู้บริหารของหน่วยงาน

(๔) การขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ
ที่โยกย้ายตำแหน่ง

(๕) ประชาชนยังไม่เข้าใจถึงสิทธิและการใช้สิทธิอย่างถูกต้อง

จากปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้มีข้อเสนอแนะจากหน่วยงานของรัฐที่ต้องการการสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในเรื่องที่สำคัญ เป็นอันดับต้น ได้แก่

(๑) การเพิ่มการฝึกอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้มากขึ้นและครอบคลุมแพร่หลายโดยเฉพาะในส่วนภูมิภาคและราชการส่วนท้องถิ่นต่างๆ

(๒) การมีคู่มือการดำเนินงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารและการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ตลอดจนประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ที่อธิบายให้เข้าใจง่ายและมีตัวอย่างประกอบ

(๓) การมีหน่วยงานตัวอย่างที่มีการจัดระบบการทำงานที่สามารถใช้เป็นแบบอย่างในการดำเนินการได้อย่างประสบความสำเร็จ และการมีเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางลงตรวจเยี่ยมให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานอย่างใกล้ชิดและช่วยวางระบบการทำงาน

(๔) การมีเอกสารเผยแพร่เกี่ยวกับมติคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของหน่วยงานและรับทราบข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็วทันสมัย

๑.๓ การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นกฎหมายที่รับรองสิทธิของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางราชการ เป็นกฎหมายที่บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลในครอบครองแก่ประชาชน และกฎหมายฉบับนี้ได้มีผลบังคับใช้มาเป็นเวลา ๘ ปีเศษแล้ว ดังนั้น เพื่อให้ทราบถึงความรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับกฎหมายฉบับนี้ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จึงได้ขอความร่วมมือสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในการดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อให้มีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการรับรู้ของประชาชนที่มีต่อพระราชบัญญัตินี้ และใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและมาตรการเพื่อพัฒนาการบังคับใช้กฎหมายต่อไป

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ดำเนินการสำรวจความรับรู้ของประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับการมีกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานราชการเปิดเผยข้อมูล/ข่าวสารให้ประชาชนตามที่ร้องขอ การให้บริการข้อมูล/ข่าวสารของหน่วยงานราชการ ตลอดจนประโยชน์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ ที่มีให้แก่ประชาชน โดยใช้แผนการสุ่มตัวอย่างประชาชนที่มีอายุ ๑๘ ปีขึ้นไปทั่วประเทศในระดับภาค ระหว่างวันที่ ๑ - ๘ ธันวาคม ๒๕๔๘ ดังนี้

๑.๓.๑ สื่อที่ทำให้ประชาชนทราบข้อมูล/ข่าวสารของหน่วยงานราชการ

จากการสอบถามประชาชนเกี่ยวกับสื่อที่ทำให้ประชาชนทราบข้อมูล/ข่าวสารของหน่วยงานราชการ ประชาชนส่วนใหญ่ในทุกภาค ร้อยละ ๙๗.๖ ระบุว่า ทราบจากสื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ รองลงมา ร้อยละ ๓๕.๑ ทราบจากสื่อบุคคล เช่น ครู อาจารย์ สมาชิกในครัวเรือน เพื่อน ข้าราชการ ร้อยละ ๙.๔ ทราบจากการสื่อสารโดยตรง เช่น การไปติดต่อขอเอกสารราชการด้วยตนเอง ร้อยละ ๙.๒ ทราบจากสื่อเฉพาะกิจ เช่น แผ่นพับ จุลสาร และการอบรม/สัมมนา ร้อยละ ๕.๕ ทราบจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ของหน่วยงาน เป็นต้น

เมื่อพิจารณาเป็นรายภาค พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ในแต่ละภาคระบุสื่อที่ทราบข้อมูล/ข่าวสารของราชการจากสื่อมวลชน ในสัดส่วนที่สูง ประมาณร้อยละ ๙๖ - ๙๘ รองลงมา คือ การทราบจากสื่อบุคคล โดยภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ประมาณร้อยละ ๓๘ - ๔๐ ขณะที่ภาคกลางและกรุงเทพมหานครมีเพียงร้อยละ ๓๑.๙ และ ๑๙.๓ ตามลำดับ สำหรับการทราบข่าวสารจากการสื่อสารโดยตรงนั้น พบว่า ภาคเหนือมีสัดส่วนสูงสุดคือ ร้อยละ ๑๔.๓ ส่วนการทราบข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจนั้น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือมีสัดส่วนการทราบเท่ากัน คือ ประมาณร้อยละ ๑๐ นอกจากนี้ กรุงเทพมหานครมีสัดส่วนของประชาชนที่ระบุว่าทราบข่าวสารจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์สูงกว่าทุกภาค คือ ร้อยละ ๑๒.๒ ขณะที่ภาคอื่นๆ มีประมาณร้อยละ ๓ - ๕

๑.๓.๒ การเคยขอใช้ข้อมูล/ข่าวสารจากหน่วยงานราชการ

จากผลสำรวจ พบว่า ประชาชนในทุกภาค ส่วนใหญ่ ร้อยละ ๗๐ ระบุว่าไม่เคยขอใช้ข้อมูล/ข่าวสารจากหน่วยงานราชการ ร้อยละ ๓๐ ระบุว่า เคยขอใช้ หากพิจารณาเป็นรายภาค พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ในแต่ละภาคระบุว่า ไม่เคยขอใช้ข้อมูล/ข่าวสารในสัดส่วนค่อนข้างสูง กล่าวคือ ประมาณร้อยละ ๖๖ - ๗๒

๑.๓.๓ ความคิดเห็นของประชาชนที่เคยขอใช้ข้อมูลข่าวสารต่อการให้บริการข้อมูล/ข่าวสารของหน่วยงานราชการ

(๑) **ความสะดวก รวดเร็วในการให้บริการของเจ้าหน้าที่** ประชาชนโดยรวมในทุกภาค ร้อยละ ๘๔.๓ ให้ความเห็นว่าได้รับความสะดวก ส่วนที่เห็นว่ายังไม่ได้ได้รับความสะดวกมีร้อยละ ๑๕.๗ โดยประชาชนส่วนใหญ่ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือระบุว่า ได้รับความสะดวกในสัดส่วนสูงสุด คือ ร้อยละ ๙๑.๒ รองลงมาคือ ภาคเหนือ ร้อยละ ๘๗.๓ ภาคใต้ ร้อยละ ๘๒.๖ ส่วนกรุงเทพมหานครและภาคกลางมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือ ประมาณร้อยละ ๗๕ - ๗๘

(๒) **ความครบถ้วนของข้อมูล/ข่าวสารที่ต้องการ** ประชาชนในทุกภาคส่วนใหญ่ ร้อยละ ๘๓.๖ ระบุว่า ได้รับข้อมูล/ข่าวสารครบถ้วน ร้อยละ ๑๖.๔ ระบุว่า ได้รับข้อมูล/ข่าวสารไม่ครบถ้วน โดยกรุงเทพมหานครระบุว่า ได้รับข้อมูล/ข่าวสารไม่ครบถ้วนในสัดส่วนสูงกว่าทุกภาค คือ ร้อยละ ๒๖.๔ รองลงมาเป็นภาคกลาง ร้อยละ ๑๙.๘ ภาคใต้ ร้อยละ ๑๔.๕ ส่วนภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ ๑๒ - ๑๓

สำหรับผู้ที่เคยขอใช้ข้อมูล/ข่าวสารจากหน่วยงานราชการระบุว่า ได้รับข้อมูล/ข่าวสารไม่ครบถ้วนนั้น ได้ให้เหตุผลที่สำคัญ คือ เจ้าหน้าที่ขาดความกระตือรือร้นในการให้บริการ รองลงมา คือ ข้อมูลยังไม่ปรับให้ทันสมัย เจ้าหน้าที่ไม่สามารถให้ข้อมูลได้ ข้อมูลบางส่วนสูญหาย และข้อมูลบางเรื่องไม่สามารถเปิดเผยได้

๑.๓.๔ ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในเรื่องต่าง ๆ

(๑) **การทราบว่าสิทธิกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานราชการเปิดเผยข้อมูล/ข่าวสาร ให้ประชาชนตามที่ร้องขอได้**

จากผลการสำรวจ พบว่า ประชาชนโดยรวมในทุกภาค ร้อยละ ๖๐.๙ ไม่ทราบว่าสิทธิกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานราชการเปิดเผยข้อมูล/ข่าวสารตามที่ร้องขอได้ มีเพียงร้อยละ

๓๙.๑ ที่ระบุว่าทราบ เมื่อพิจารณาเป็นรายภาค พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ในแต่ละภาค ประมาณร้อยละ ๖๐ - ๖๒ ไม่ทราบเรื่องดังกล่าว ส่วนกรุงเทพมหานคร มีประมาณครึ่งหนึ่งหรือร้อยละ ๕๖.๓ ที่ระบุว่า ไม่ทราบ

(๒) การคิดจะไปใช้สิทธิในการขอข้อมูล/ข่าวสารจากหน่วยงาน

ราชการ

เมื่อสอบถามประชาชนเกี่ยวกับการคิดจะไปใช้สิทธิในการขอข้อมูล/ข่าวสารจากหน่วยงานราชการพบว่า ประชาชนโดยรวมในทุกภาค ร้อยละ ๕๘.๗ ระบุว่า คิดจะไปใช้สิทธิ/ขอข้อมูลข่าวสารของหน่วยราชการ ส่วนอีกร้อยละ ๔๑.๓ ยังไม่คิดจะไปใช้สิทธิ/ขอข้อมูลข่าวสาร โดยภาคเหนือมีสัดส่วนของประชาชนที่คิดจะไปใช้สิทธิ/ขอข้อมูลข่าวสารของหน่วยราชการ ในสัดส่วนสูงกว่าทุกภาค คือ ร้อยละ ๖๑.๘ รองลงมาเป็นภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณร้อยละ ๕๙ ส่วนกรุงเทพมหานครและภาคใต้ มีร้อยละ ๕๖.๖ และ ๕๔.๙ ตามลำดับ

(๓) ประโยชน์ที่ได้รับจากการมีพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของ

ราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ผลการสำรวจพบว่า ประชาชนโดยรวมในทุกภาคได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยระบุว่า มีประโยชน์ในระดับปานกลางถึงมาก ร้อยละ ๗๖.๙ มีประโยชน์น้อย ร้อยละ ๗.๖ และไม่มีความคิดเห็น ร้อยละ ๑๕.๕ โดยในภาคเหนือมีผู้ที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ ที่ประชาชนได้รับในระดับปานกลางถึงมาก ในสัดส่วนสูงสุดร้อยละ ๘๐.๖ รองลงมาเป็นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ ๗๗.๗ ภาคกลาง ร้อยละ ๗๖.๐ กรุงเทพมหานคร ร้อยละ ๗๕.๐ และภาคใต้ ร้อยละ ๗๒.๓

จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนพบว่า ยังมีปัญหาของการไม่รู้ว่ามีกฎหมายถึงร้อยละ ๖๐.๙ ในขณะที่ผู้ที่รู้ว่ามีกฎหมายเห็นว่า กฎหมายมีประโยชน์มากถึง ร้อยละ ๗๖.๙ และร้อยละ ๕๘.๗ คิดว่าจะไปใช้สิทธิตามกฎหมาย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการตื่นตัวของประชาชนได้ในระดับหนึ่ง แต่การที่ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับทราบถึงการมีอยู่และสิทธิตามกฎหมายได้ เพราะการเผยแพร่ยังไม่ถึง เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้รับการสนับสนุนงบประมาณด้านการเผยแพร่ค่อนข้างน้อย โดยในระยะ ๒ ปีที่ผ่านมา ได้รับเพียง ๑,๙๖๑,๓๐๐ บาท จึงจำเป็นที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องให้การสนับสนุนงบประมาณแก่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการให้มากขึ้น เนื่องจากหน่วยงานนี้เป็นหน่วยงานใหม่ซึ่งได้รับงบประมาณไม่มากนักนับแต่ก่อตั้งสำนักงาน ทำให้การเผยแพร่ความรู้ ทำได้ไม่กว้างขวางและไม่ต่อเนื่อง การเผยแพร่โดยอาศัยกลไกวิธีการอื่นๆ เช่น การสร้างเครือข่าย การขอความร่วมมือจากองค์กรหน่วยงานอื่นๆ ก็ทำได้จำกัดเพียงระดับหนึ่งเท่านั้น

๑.๔ การนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติในเรื่องการสนับสนุนการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เพื่อเป็นการสนับสนุนการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงเสนอต่อ

คณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติกำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่ง ถือเป็นนโยบายสำคัญในปิงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ ที่จะต้องปฏิบัติในเรื่องต่างๆ ดังนี้

๑.๔.๑ การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการตามคำขอข้อมูลข่าวสาร และแจ้งผลการพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำขอ

เพื่อเป็นการผลักดันและส่งเสริมให้หน่วยงานต่างๆ ของรัฐ ได้มีการวางหลักเกณฑ์และแนวทางในการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนในเวลาที่สุดเร็วและเหมาะสม เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และสอดคล้อง สนับสนุนเจตนารมณ์ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ จึงเห็นควรกำหนดมาตรการให้ทุกหน่วยงานของรัฐให้บริการข้อมูลข่าวสารต่างๆ แก่ประชาชน ด้วยความรวดเร็ว โดยต้องถือปฏิบัติเมื่อประชาชนขอข้อมูลข่าวสาร ดังนี้

(๑) กรณีที่ประชาชนขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐ และ หน่วยงานของรัฐมีข้อมูลข่าวสารพร้อมที่จะจัดหาให้ได้ จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว หรือ ภายในวันที่ได้รับคำขอ

(๒) ในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ขอมีเป็นจำนวนมาก หรือไม่สามารด ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน จะต้องแจ้งให้ผู้ขอข้อมูลทราบภายใน ๑๕ วัน รวมทั้งแจ้งกำหนด วันที่จะดำเนินการแล้วเสร็จให้ผู้ขอข้อมูลทราบด้วย

๑.๔.๒ การกำหนดให้หน่วยงานนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศการประกวด ราคาและสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือน เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของ หน่วยงาน

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้มีประกาศลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๒ กำหนดให้ประกาศการประกวดราคาและสอบราคาเป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐต้อง จัดเอาไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ และได้มีประกาศเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐ จัดทำสรุปผลการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือน ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังนั้น เพื่อเป็นการตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาล ที่มุ่งเน้น การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้ จึงสมควรกำหนดให้หน่วยงาน ที่มีเว็บไซต์นำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศการประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณา การจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนดังกล่าว เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานอีกทางหนึ่งด้วย

และเพื่อให้การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงได้ ขอความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐทุกแห่งให้รายงานผลการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๗ เกี่ยวกับการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศการ ประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ ของหน่วยงานเพื่อรายงานคณะรัฐมนตรีทราบ ซึ่งจากการรายงานผลการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี ของหน่วยงานต่างๆ สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

(๑) หน่วยงานที่รายงานว่าได้นำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศการประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งสรุปผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน จำนวน ๑๘๒ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๙๕

(๒) หน่วยงานที่มีการนำประกาศการประกวดราคาและสอบราคาเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานจริง จำนวน ๑๕๖ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๖๗ จากหน่วยงานที่รายงานว่าได้ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว

(๓) หน่วยงานที่นำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการสรุปผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานจริง จำนวน ๒๕ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๘๙ จากหน่วยงานที่รายงานว่าได้ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว

(๔) จากผลการรายงานจะเห็นว่า มีหน่วยงานที่นำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการสรุปผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานจริง เพียงร้อยละ ๑๓.๘๙ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การดำเนินการดังกล่าวยังไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงเห็นควรดำเนินการเพื่อให้การปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวมีประสิทธิภาพและสร้างความโปร่งใสในกระบวนการทำงานของรัฐ ตามนโยบายการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ดังนี้

- การเน้นย้ำ ทำความเข้าใจกับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ให้ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดผ่านการสัมมนาเจ้าหน้าที่ของรัฐที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจัดขึ้น หรือการสัมมนาที่หน่วยงานจัดเอง โดยมีเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและวิทยากรเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นวิทยากร โดยกำหนดให้เป็นนโยบายสำคัญที่ผู้บริหารของหน่วยงานต้องปฏิบัติตาม โดยเฉพาะการเผยแพร่ประกาศการประกวดราคาและสอบราคา และสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างรายเดือน (แบบ สสร. ๑) ที่หน่วยงานของรัฐจะต้องเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน

- นอกจากสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะเป็นกลไกในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลภายใน (Internal Monitoring และ Internal Evaluation) แล้ว ควรจะมีผู้ตรวจสอบและประเมินผลภายนอกด้วย (External Monitoring และ External Evaluation) โดยเห็นควรให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการนำสรุปการติดตามผลการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเผยแพร่ให้สื่อมวลชนได้ทราบ หรือเผยแพร่ทางจดหมายข่าวหรือเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการต่อไป

- เพื่อเป็นการลดภาระการทำงานและลดความซ้ำซ้อนในการทำงานของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงควรเห็นชอบให้นำการประเมินและติดตามผลการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว รวมเข้ากับการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ปีละ ๑ ครั้ง ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ และเมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๖

- การกระตุ้นให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูล

ข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยการขอความร่วมมือจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการให้นำการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยเฉพาะการนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกวดราคาและสอบราคา และสรุปผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน เป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (KPI) ของหน่วยงานราชการ

๑.๔.๓ ให้หน่วยงานของรัฐถือเป็นนโยบายสำคัญที่จะต้องส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อย่างเคร่งครัด ดังนี้

(๑) การฝึกอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) การศึกษาและทำความเข้าใจในเรื่องการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

๒. ด้านการจัดทำร่างปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และร่างกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

๒.๑ การปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

สืบเนื่องจากการที่รัฐบาลโดยพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา เมื่อวันที่จันทร์ที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ โดยได้ระบุร่างกฎหมายที่รัฐบาลเห็นว่าจำเป็นต่อการบริหารราชการแผ่นดินมาตรา ๑๗๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จำนวน ๑๔ ฉบับ ซึ่งร่างกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นหนึ่งในร่างกฎหมายดังกล่าว คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงได้พิจารณาร่างกฎหมายเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ตามที่คณะอนุกรรมการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ และยกร่างอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้องเสนอ โดยคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้มีการพิจารณาร่างปรับปรุงแก้ไขกฎหมายดังกล่าวรวมหลายครั้ง และในที่สุด คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในการประชุม ครั้งที่ ๖/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๖ ได้มีมติเห็นชอบร่างกฎหมายเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๒.๑.๑ ประเด็นสำคัญที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีมติให้ปรับปรุงแก้ไข

(๑) กำหนดให้หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญเป็นหน่วยงานของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ (แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามในมาตรา ๔)

(๒) กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖)

(๓) กำหนดให้การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นที่เชื่อถือได้ในความถูกต้อง และประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ มีผลเป็นการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๙ ได้ (เพิ่มเติมมาตรา ๑๐/๑)

(๔) กำหนดให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาคำร้องเรียนแทนได้ (เพิ่มวรรคสามของมาตรา ๑๓)

(๕) กำหนดให้หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญแต่ละหน่วยงาน ออกระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของตนเอง (เพิ่มวรรคสองของมาตรา ๑๖)

(๖) แก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๗)

(๗) แก้ไขอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘)

(๘) แก้ไขวาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐)

(๙) กำหนดให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งแทนได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔)

(๑๐) แก้ไขเรื่องการแต่งตั้งวาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕)

(๑๑) กำหนดให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มีอำนาจเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครอง ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (เพิ่มเติมมาตรา ๓๗/๑)

๒.๑.๒ ประเด็นที่เกี่ยวกับการปรับปรุงโครงสร้างองค์กร

ผลการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังกล่าว มีประเด็นเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงโครงสร้างองค์กรของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการด้วย ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอคณะรัฐมนตรีจึงประกอบด้วยร่างกฎหมาย ดังนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๒) ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๓) ร่างพระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารบางส่วน ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ.

(๔) ร่างกฎหมายแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๒.๑.๓ การพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๗ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้

พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างกฎหมายดังกล่าวให้เสนอคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ ซึ่งเรื่องนี้คณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๗ (ฝ่ายกฎหมาย) ได้พิจารณาแล้ว มีมติ ดังนี้

(๑) เห็นควรให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เร่งรัดนำประเด็น ปัญหาข้อขัดแย้งเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ในเรื่องการบังคับใช้กับ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยโดยเร็ว

(๒) เห็นควรอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของ ราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และ ร่างพระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารบางส่วนของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรีไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. รวม ๓ ฉบับ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้รอผลการ พิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับการบังคับใช้กับองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ ตามมติคณะกรรมการ กลั่นกรองฯ ในข้อ ๑ และให้รับประเด็น อภิปรายพร้อมความเห็นส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไปพิจารณา แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ก่อนนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ต่อไป โดยในการส่งสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาให้แจ้งด้วยว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติที่จำเป็นต่อการ บริหารราชการแผ่นดินมาตรา ๑๗๓^๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

(๓) เห็นควรอนุมัติหลักการร่างกฎหมายแบ่งส่วนราชการสำนักงาน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกาตรวจพิจารณา แล้วให้ดำเนินการต่อไปได้เมื่อร่างพระราชบัญญัติในข้อ ๒ ประกาศใช้บังคับแล้ว

๒.๑.๔ การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๗ อนุมัติตามมติ คณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๗ (ฝ่ายกฎหมาย) ดังนี้

^๓ **มาตรา ๑๗๓** ร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีระบุไว้ในนโยบายที่แถลงต่อรัฐสภาตามมาตรา ๒๑๑ ว่า จำเป็นต่อการบริหารราชการแผ่นดินหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใด หากสภาผู้แทนราษฎรมิได้ ให้ความเห็นชอบ และคะแนนเสียงที่ไม่ให้ความเห็นชอบ ไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมด เท่าที่มีอยู่ คณะรัฐมนตรีอาจขอให้รัฐสภาประชุมร่วมกันเพื่อมีมติอีกครั้ง หากรัฐสภามีมติให้ความเห็นชอบ ให้ตั้งบุคคล ซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกของแต่ละสภามีจำนวนเท่ากันตามที่คณะรัฐมนตรีเสนอประกอบกันเป็นคณะกรรมการพิจารณา ร่วมกันของรัฐสภาเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ และให้คณะกรรมการ ร่วมกันของรัฐสภา รายงานและเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ได้พิจารณาแล้ว ต่อรัฐสภา ถ้ารัฐสภามีมติเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น ให้ดำเนินการ ต่อไปตามมาตรา ๕๓ ถ้ารัฐสภามีมติไม่ให้ความเห็นชอบให้ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป

(๑) ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี นำประเด็นปัญหาข้อขัดแย้งเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในเรื่องการบังคับใช้กับองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยโดยเร็ว

(๒) อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่ และกิจการบริหารบางส่วนของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรีไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. รวม ๓ ฉบับ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยรอผลการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับการบังคับใช้กับองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ตามมติคณะกรรมการกลั่นกรองฯ ในข้อ ๑ และให้รับประเด็นอภิปรายพร้อมความเห็นส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไปพิจารณา ส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ก่อนนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

๒.๑.๕ ผลการดำเนินการถึงปัจจุบัน

(๑) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ส่งเรื่องตามข้อ ๒.๑.๔ (๑) ไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณา

(๒) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ส่งร่างพระราชบัญญัติและร่างกฎหมายไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อตรวจพิจารณา และได้ส่งผู้แทนไปชี้แจงเกี่ยวกับร่างกฎหมายตามข้อ ๒.๑.๔ (๒) ต่อคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว

(๓) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ส่งร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่..) พ.ศ. และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยแจ้งว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ด้วยคะแนนเสียง ๙ ต่อ ๖ ไม่รับคำร้องของคณะรัฐมนตรีไว้พิจารณาด้วยเหตุผลว่า การที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เป็นการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดไว้ การใช้อำนาจของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจึงเป็นการใช้อำนาจตามที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดไว้ คณะรัฐมนตรีไม่ได้ใช้อำนาจในฐานะที่เป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ แต่อย่างใด จึงไม่ใช่กรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยให้ได้ เมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยเช่นนี้ ย่อมทำให้ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งมีบทบัญญัติที่กำหนดให้หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญเป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ ยังไม่มีความชัดเจนว่าจะกำหนดกรณีเช่นนี้ไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ได้หรือไม่ เนื่องจากประเด็นนี้มิได้รับการวินิจฉัยจากศาลรัฐธรรมนูญ จึงขอให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี พิจารณาทบทวนแนวทางการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง

(๔) คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๘ ได้มีมติเห็นชอบให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ยืนยันร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และในการประชุม ครั้งที่ ๖/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๔๘

ได้มีมติให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ส่งข้อคิดเห็นหรือข้อสังเกตของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพิ่มเติม เพื่อประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาทราบด้วย

(๕) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ยืนยันร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยมีเหตุผลว่า พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ มีเจตนารมณ์ในการบัญญัติขึ้นเพื่อให้ครอบคลุมหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญอยู่แล้ว ดังนั้นเพื่อให้เกิดความชัดเจนและไม่เป็นปัญหาที่จะต้องตีความ จึงยืนยันการเพิ่มเติม ข้อความ “หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์การมหาชน” ไว้ในมาตรา ๔ ของร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เช่นเดิม

(๖) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้แจ้งข้อสังเกตของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ รวม ๒ ข้อ ดังนี้

(๖.๑) แม้ว่าในหลักการ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จะเห็นว่า องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ ต้องอยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ด้วย แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าจะไม่กระทบต่อความเป็นอิสระในกระบวนการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องตามอำนาจหน้าที่ขององค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ (คณะกรรมการตามกฎหมายดังกล่าว) อาจพิจารณา กำหนดข้อยกเว้นการบังคับไว้เฉพาะข้อมูลข่าวสารที่ไม่อยู่ในกระบวนการพิจารณาวินิจฉัยปัญหา ตามอำนาจหน้าที่ขององค์การตามรัฐธรรมนูญ

(๖.๒) ในเรื่องอำนาจการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และการแต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ซึ่งตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้บัญญัติให้เป็นอำนาจของคณะรัฐมนตรี โดยเฉพาะในส่วน of คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ได้บัญญัติให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นผู้นำเสนอชื่อผู้สมควรเสนอแต่งตั้งต่อคณะรัฐมนตรีนั้น คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการชุดปัจจุบัน เห็นชอบตามที่ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเสนอว่า อำนาจการแต่งตั้งยังควรเป็นคณะรัฐมนตรี แต่แนวทางการได้มาในรายละเอียดอื่นๆ อาจเป็นไปตามร่างกฎหมายที่ได้เสนอไว้แล้ว ขณะนี้ เรื่องดังกล่าวอยู่ในระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๒ การจัดทำร่างกฎหมายคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

๒.๒.๑ หลักการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หมวด ๓ ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลได้มีบทบัญญัติที่กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางที่ให้หน่วยงานต่างๆ ของรัฐ จะต้องถือปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดเก็บ การรวบรวม และการนำไปใช้ซึ่งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล โดยมีหลักเกณฑ์หรือมาตรการสำคัญที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องถือปฏิบัติ ได้แก่

(๑) การกำหนดวัตถุประสงค์การจัดเก็บที่ชัดเจน (Identifying Purposes) ตามมาตรา ๒๓ (๕) วรรคสอง

(๒) การจัดให้มีระบบหรือจัดเก็บเท่าที่จำเป็น รวมทั้งยกเลิกระบบดังกล่าวเมื่อหมดความจำเป็น (Limiting Collection and Retention) ตามมาตรา ๒๓ (๑)

(๓) ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่จัดเก็บจะต้องตรวจแก้ไขให้ถูกต้องอยู่เสมอ (Accuracy) ตามมาตรา ๒๓ (๔)

(๔) การนำข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไปใช้หรือเปิดเผยจะต้องอยู่ในกรอบวัตถุประสงค์และตามที่กฎหมายกำหนด มิฉะนั้นจะต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลก่อน (Consent, Limiting Use, Disclosure) ตามมาตรา ๒๔

(๕) จะต้องมีการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเพื่อป้องกันมิให้มีการนำไปใช้โดยไม่เหมาะสม (Safeguards) ตามมาตรา ๒๓ (๕)

(๖) การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษาเกี่ยวกับระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของหน่วยงานของตน เช่น ประเภทของบุคคลและของระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่จัดเก็บ ลักษณะของการใช้ข้อมูล วิธีการขอตรวจดู วิธีการขอแก้ไขและแหล่งที่มาของข้อมูล (Openness) ตามมาตรา ๒๓ (๓)

ในเรื่องของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลนี้ ได้มีการพัฒนาบทบัญญัติและการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวในนานาประเทศ โดยเฉพาะในยุโรปและสหรัฐอเมริกา เช่น กรณีสหภาพยุโรปได้มีการออกกฎหมายโดยรัฐสภายุโรป กำหนดแนวทางและหลักเกณฑ์ในการคุ้มครองปกป้องความเป็นส่วนตัวส่วนตัวของบุคคลในส่วนที่เกี่ยวกับกระบวนการจัดเก็บ การรวบรวมและการนำไปใช้ซึ่งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ตลอดจนมาตรการที่จะทำให้การเชื่อมโยงข้อมูลส่วนบุคคลโดยเสรีที่จะไม่กระทบต่อมาตรการคุ้มครองความเป็นส่วนตัวส่วนตัวของบุคคล (Directive 95/46/EC of the European Parliament and of the Council of 24 October 1995 on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data) ทั้งนี้ EC Directive มีหลักสำคัญ คือ กำหนดให้ประเทศสมาชิกในสหภาพยุโรป จะต้องมีความมาตรฐานการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องที่เกี่ยวกับความเป็นส่วนตัว ในส่วนที่เกี่ยวกับกระบวนการจัดเก็บ การรวบรวมและการนำไปใช้ซึ่งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขที่จะไม่ให้ประเทศสมาชิกยินยอมให้มีการส่งผ่านข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไปยังประเทศอื่นๆ นอกสหภาพยุโรปที่มีมาตรฐานในการคุ้มครอง

ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลต่ำกว่ามาตรฐานที่สหภาพยุโรปกำหนด เช่น ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับธุรกิจ การบิน เป็นต้น

๒.๒.๒ การศึกษาเพื่อจัดทำร่างกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อให้ครอบคลุมภาคเอกชน

ในเรื่องนี้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ทำการศึกษาและเตรียมการดำเนินงานเพื่อการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของประเทศไทยให้เป็นไปตามมาตรฐานสหภาพยุโรป และมาตรฐานนานาชาติในหลายๆ ประการ เช่น การส่งเจ้าหน้าที่ไปร่วมประชุมด้านการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และความเป็นส่วนตัวในระดับนานาชาติ (International Conference of Personal Data and Privacy Protection) ตลอดจนการจัดประชุมสัมมนาเรื่องดังกล่าวขึ้นในประเทศไทยหลายครั้ง รวมทั้งว่าจ้างสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ให้จัดทำความเห็นทางวิชาการเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์และแนวทางการพิจารณาและดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งคณะผู้วิจัยได้ยกร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ขึ้นอีกฉบับหนึ่ง และได้ผ่านการระดมความคิดเห็นจากนักวิชาการและหน่วยงานต่างๆ ในชั้นต้นเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๗

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้เสนอร่างกฎหมายดังกล่าวให้ที่ประชุมสัมมนาความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณา ในระหว่างวันที่ ๒๗-๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ณ โรงแรมมิชชั่นฮิลล์ กอล์ฟคลับ เขาใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งที่ประชุมสัมมนาได้มีการพิจารณาให้ความเห็นเพื่อให้ผู้ศึกษา นำไปปรับปรุงแก้ไขร่างกฎหมายหลายประการ

๒.๒.๓ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. โดยคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

หลังจากนั้น สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้นำเสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ซึ่งมีการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอของที่ประชุมสัมมนาดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการของร่างกฎหมายในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๔๗ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้จัดประชุมสัมมนาทางวิชาการระหว่างคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันพิจารณาเกี่ยวกับนโยบาย และร่างกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นผู้จัดทำร่าง และร่างที่คณะผู้วิจัยแห่งสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นผู้จัดทำร่างขึ้นรวม ๒ ฉบับ มาพิจารณาเปรียบเทียบกันเพื่อหาข้อยุติในการดำเนินการที่เหมาะสม และสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันอีกครั้ง

๒.๒.๔ ผลการสัมมนาตามมติของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตาม

ข้อ ๒.๒.๓

ในการสัมมนาดังกล่าว มีข้อสังเกตให้มีการปรับปรุงแก้ไขร่างกฎหมายหลายประการ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากร่างกฎหมาย ๒ ฉบับ ที่เสนอโดยกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มีจุดมุ่งหมายที่ต้องการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของเอกชนเหมือนกัน แม้จะมีบทบัญญัติในรายละเอียดที่ต่างกันบ้างก็ตาม ซึ่งผลจากการสัมมนามีความชัดเจนว่า ควรสีกฎหมายเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้เพียงฉบับเดียว และการจัดตั้งสำนักงานใหม่ควรดำเนินการเฉพาะเท่าที่จำเป็นเพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อนและประหยัด โดยให้นำผลจากการสัมมนาไปปรับปรุงร่างกฎหมายให้สมบูรณ์เหมาะสมที่สุดต่อไป ดังนั้น จึงมีมติให้รายงานคณะกรรมการกถนกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๕ (ฝ่ายสังคม วิจัย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) เพื่อมีมติให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รับร่างกฎหมายทั้งสองฉบับมาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นฉบับเดียว เพื่อเสนอคณะกรรมการกถนกรองฯ พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๒.๕ การสรุปผลการสัมมนาเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อพิจารณา

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้สรุปรายงานให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาว่า แม้ว่าการสัมมนาได้มีการหารืออย่างชัดเจนในประเด็นที่ว่า หน่วยงานใดสมควรจะเป็นผู้ที่รับผิดชอบการดำเนินการตามร่างกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. แต่สามารถสรุปเป็นความเห็นเสนอเพื่อพิจารณาได้ ดังนี้

(๑) ร่างกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เป็นกฎหมายกลางด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มิใช่กฎหมายที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีเฉพาะด้าน ดังนั้นที่ประชุมสัมมนาจึงไม่มีผู้หนึ่งผู้ใดโต้แย้งหรือมีข้อสังเกตในทางไม่เห็นด้วย กรณีที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบตามร่างกฎหมายที่เสนอ โดยให้ถือว่าเป็นประเด็นที่จะต้องตัดสินใจในระดับนโยบาย

(๒) เนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการการแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยยกฐานะของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการให้มีฐานะเทียบเท่ากรม สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งขณะนี้ร่างกฎหมายดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา ประกอบกับสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้รับผิดชอบเป็นฝ่ายธุรการและวิชาการของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในการดำเนินการด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐอยู่แล้ว ดังนั้นจึงเห็นสมควรเสนอคณะกรรมการกถนกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๕ (ฝ่ายสังคม วิจัย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) เพื่อพิจารณามีมติให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบการดำเนินการตามร่างกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลนี้ด้วย เพราะการบังคับใช้กฎหมายในด้านนี้ จะมีเอกภาพโดยมีการบูรณาการด้านบุคลากรแผนงานและแนวปฏิบัติ เพื่อ

ประหยัดค่าใช้จ่ายและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีความพร้อมในเรื่องประสบการณ์ ความรู้ ความเข้าใจ สอดคล้องกับหลักสากลที่ถือปฏิบัติกันในการมีมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลภาครัฐและภาคเอกชนอยู่ในหน่วยงานเดียวกัน

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๔๗ เมื่อวันจันทร์ที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ได้มีมติให้แจ้งมติคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการให้คณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา รวม ๒ ประเด็น คือ ให้พิจารณามอบหมายให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ รวบรวมกฎหมายทั้งสองฉบับให้เป็นฉบับเดียว และให้พิจารณาให้มีมติกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบทางธุรการและวิชาการตามร่างกฎหมายฉบับใหม่นี้

ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งไปยังกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ขอความเห็นเกี่ยวกับมติของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใน ๒ ประเด็นดังกล่าว และเมื่อได้รับทราบความเห็นแล้ว ก็จะเชิญผู้แทนของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และผู้แทนของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ไปร่วมชี้แจงต่อคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

๒.๒.๖ ผลการดำเนินการจนถึงปัจจุบัน

(๑) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้มีหนังสือแจ้งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทราบว่า ได้นำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารพิจารณาแล้ว เห็นสมควรให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ

(๒) ในการประชุมคณะกรรมการกำกับและพัฒนากฎหมายของส่วนราชการ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายวิชณุ เครืองาม) เป็นประธาน เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๔๘ ที่ประชุมได้มีมติให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นเจ้าของเรื่องรับผิดชอบในเรื่องนี้

(๓) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว และได้นำเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งพิจารณาให้ความเห็นชอบในการประชุม ครั้งที่ ๘/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๘

(๔) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้นำเรื่องร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. เรียงรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายเนวิน ชิดชอบ) ให้ความเห็นชอบในการส่งร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ส่งเรื่องให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไปแล้ว เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๘ ขณะนี้ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๓. ด้านการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้แก่หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน องค์กรทางสังคมและประชาชนทั่วไป รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่าง ๆ

สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของประชาชน มีส่วนสำคัญที่เป็นกลไกสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐเพื่อให้มีความโปร่งใส อันเป็นผลให้การบริหารบ้านเมืองเป็นไปโดยประชาชนมากขึ้น คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงมีนโยบายให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ดำเนินการจัดฝึกอบรม/ประชุม/สัมมนาให้ความรู้ ทั้งแก่หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน องค์กรทางสังคมและประชาชนโดยทั่วไป รวมทั้งการเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ โดยได้รับเงินงบประมาณประจำปี จำนวน ๘๙๑,๐๐๐ บาท และได้รับการสนับสนุนเงินจากสถาบันเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของประเทศแคนาดา (CIDA) และมูลนิธิวิเทศพัฒนา จำนวน ๑,๙๖๐,๙๔๖.๘๐ บาท ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๔๘ ได้มีการดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ การอบรมสัมมนา

๓.๑.๑ การจัดสัมมนาเพื่อสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ สำหรับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของรัฐในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น จำนวน ๕ ครั้ง มีผู้เข้าร่วมสัมมนาทั้งสิ้น ๑,๗๑๐ คน แบ่งเป็น

- เงินงบประมาณ จำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้
 - (๑) จังหวัดพิษณุโลก เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา ๑๙๗ คน
 - (๒) จังหวัดอุดรธานี เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๘ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา ๒๐๐ คน
 - (๓) จังหวัดสุรินทร์ เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๘ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา ๒๔๕ คน
- เงินสนับสนุนจาก CIDA และมูลนิธิวิเทศพัฒนา จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้
 - (๑) จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๘ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา ๕๙๗ คน
 - (๒) จังหวัดลำปาง เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๘ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา ๔๗๑ คน

ผลที่ได้รับจากการสัมมนา พบว่า

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาเคยได้รับรู้กฎหมายข้อมูลข่าวสารจากหนังสือราชการ/หน่วยงานของรัฐมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๙๐ รองลงมาเป็นสื่อมวลชน การสัมมนา/อบรม ตามลำดับ
- ผู้เข้าร่วมสัมมนาเกี่ยวข้องกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานมากที่สุด

คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๙๗ รองลงมาเป็น ผู้มีอำนาจสั่งเปิด/ไม่เปิดเผย ข้อมูลข่าวสาร กรรมการ/อนุกรรมการข้อมูลข่าวสารของหน่วยงาน ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาเห็นว่ากฎหมายข้อมูลข่าวสารทำให้ระบบราชการมีความโปร่งใสมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๗๔ รองลงมาเป็น ไม่แน่ใจ และเท่าเดิม ตามลำดับ
- การมาเข้าสัมมนาของผู้เข้าร่วมสัมมนาเพื่อต้องการทราบประเด็น ข้อกฎหมาย คำวินิจฉัยและแนวทางปฏิบัติต่างๆ ที่หน่วยงานของรัฐ ต้องทำมากที่สุดรองลงมาเป็น เพื่อพัฒนาการปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อมูลข่าวสารฯ ต้องการสอบถามข้อข้องใจ อุปสรรคและทางออก ในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ
- หลังจากมีกฎหมายข้อมูลข่าวสารฯ ผู้เข้าร่วมสัมมนาเห็นการเปลี่ยนแปลงในทัศนคติของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการให้ข้อมูลข่าวสาร แก่ประชาชนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๕๕ รองลงมาคือ ไม่แน่ใจ และไม่เปลี่ยนแปลง ตามลำดับ
- สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน ทำให้เกิดการมีส่วนร่วม การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและการคุ้มครองสิทธิของประชาชน ผู้เข้าร่วมสัมมนาเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๘๗
- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคิดว่า ประชาชนจะได้รับประโยชน์จากกฎหมาย ข้อมูลข่าวสารฯ มากที่สุด ในเรื่องความเท่าเทียมกันในการเข้าถึง ข้อมูลข่าวสารของราชการ คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๐๔ รองลงมาคือ ปกป้องผลประโยชน์ตนเอง ปกป้องประโยชน์สาธารณะ และเป็นช่องทางในการขอข้อมูลข่าวสารมาใช้ในการพัฒนาชุมชน ตามลำดับ
- ผู้เข้าร่วมสัมมนาเห็นว่า การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับ กฎหมายข้อมูลข่าวสารฯ ให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างได้ผล วิธีที่ดีที่สุดน่าจะเป็นการจัดสัมมนาของหน่วยงานแบบเข้มข้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๗๔ รองลงมาคือ ผ่านทางสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ สิ่งพิมพ์ การสร้างหน่วยงานแม่แบบเพื่อการศึกษาดูงาน และ ผ่านทางสถาบันการศึกษาเป็นหลักสูตรพิเศษ ตามลำดับ

๓.๑.๒ การจัดสัมมนาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แก่สื่อมวลชน ผู้ดำเนินรายการท้องถิ่นและหอกระจายข่าว จำนวน ๒ ครั้ง มีผู้เข้าร่วมสัมมนาทั้งสิ้น ๓๕๐ คน (ใช้เงินงบประมาณ) แบ่งเป็น

- (๑) จังหวัดอุดรธานี เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๘ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา ๑๕๐ คน

(๒) จังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๔๘ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา ๒๐๐ คน

ผลที่ได้จากการสัมมนา พบว่า

- ผู้เข้าร่วมสัมมนา รู้จัก/รับรู้เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสาร จากการอบรม/สัมมนามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๕๕ รองลงมาคือ หนังสือราชการ/หน่วยงานราชการ และสื่อต่าง ๆ ตามลำดับ ตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๕๕ รองลงมา คือ มากและน้อย ตามลำดับ
- ผู้เข้าร่วมสัมมนาเคยใช้สิทธิในการตรวจดู/ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแผนงาน/โครงการและงบประมาณรายจ่ายประจำปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๑๒ รองลงมาคือ นโยบาย คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประกาศจัดซื้อจัดจ้าง มติคณะรัฐมนตรี สัญญาสัมปทาน สัญญาผูกขาดตัดตอน ฯลฯ ตามลำดับ
- ผู้เข้าร่วมสัมมนาใช้สิทธิตรวจดู/ขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานที่ว่าการอำเภอมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๑๔ รองลงมาคือ องค์การบริหารส่วนตำบล ศาลากลางจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามลำดับ
- ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้ตรวจดูข้อมูลข่าวสารตามที่ต้องการได้บางส่วน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๐๒ รองลงมาคือ ได้ทั้งหมดและไม่ได้เลย ตามลำดับ
- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคิดว่าประชาชนจะได้รับประโยชน์จากกฎหมายข้อมูลข่าวสารฯ ในการช่วยเปลี่ยนแปลงค่านิยมในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่/หน่วยงานของรัฐมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๑๓ รองลงมาคือ เกิดการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นการปกป้องสิทธิประโยชน์ตนเอง และปกป้องประโยชน์สาธารณะ ตามลำดับ
- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคิดว่าควรจะนำความรู้ที่ได้จากการสัมมนาไปเผยแพร่ให้ประชาชนหรือบุคคลอื่นได้รับทราบต่อไปได้ คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๑๕ รองลงมาคือ อาจจะได้ และอาจจะไม่ได้ ตามลำดับ

๓.๑.๓ การจัดสัมมนาเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารแก่ภาคประชาชน ภาคเอกชนและองค์กรทางสังคม ในส่วนภูมิภาค จำนวน ๓ ครั้ง มีผู้เข้าร่วมสัมมนาทั้งสิ้น ๖๖๐ คน (ใช้เงินสนับสนุนจาก CIDA และมูลนิธิวิเทศพัฒนา) แบ่งเป็น

(๑) จังหวัดอุบลราชธานี เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๔๘ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา ๑๗๔ คน

(๒) จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๘ มีผู้เข้าร่วม
สัมมนา ๒๐๑ คน

(๓) จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๘ มีผู้เข้าร่วม
สัมมนา ๒๘๕ คน

ผลที่ได้จากการสัมมนา พบว่า

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาไม่เห็นด้วยที่ว่า กฎหมายข้อมูลข่าวสาร เป็นเรื่อง
ไกลตัว ไม่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมากนัก คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๓๖
- ผู้เข้าร่วมสัมมนาเห็นว่า กฎหมายข้อมูลข่าวสาร เหมาะสำหรับ
ประชาชนทั่วไปมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๑๖ รองลงมาคือ
เจ้าหน้าที่ของรัฐ องค์กรภาคเอกชน/นักธุรกิจ สื่อมวลชน ตามลำดับ
- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคาดหวังว่า ในการสัมมนาน่าจะเป็นประโยชน์เพราะ
ได้รับรู้วิธีการขอข้อมูลข่าวสารมาใช้ในการกิจกรรมที่ตนเองเกี่ยวข้องมาก
ที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๘๙ รองลงมาคือ จะนำไปใช้เพราะมี
ปัญหาการขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐ ตามลำดับ
- ผู้เข้าร่วมสัมมนาเห็นด้วยที่ว่า สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน
ทำให้เกิดการมีส่วนร่วม การตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐและการ
คุ้มครองสิทธิของประชาชน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๖๐ และไม่เห็นด้วย
เพียงร้อยละ ๐.๔๐
- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคิดว่า การมีกฎหมายข้อมูลข่าวสารทำให้ระบบราชการ
มีความโปร่งใสมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๘๖ รองลงมาคือ เท่าเดิม
ไม่แน่ใจ และน้อยลง ตามลำดับ
- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคิดว่า ประชาชนจะได้รับประโยชน์จากกฎหมาย
ข้อมูลข่าวสาร มากที่สุด ในเรื่องความเท่าเทียมกันในการเข้าถึง
ข้อมูลข่าวสารของราชการ รองลงมาคือ เป็นช่องทางในการขอ
ข้อมูลข่าวสารมาใช้ในการพัฒนาชุมชน ปกป้องผลประโยชน์ตนเอง
และปกป้องผลประโยชน์สาธารณะ ตามลำดับ
- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคิดว่า บทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชนและองค์กร
ทางสังคมในการส่งเสริมผลักดันให้ประชาชนเข้ามาใช้ประโยชน์ของ
กฎหมายข้อมูลข่าวสาร มีความเป็นไปได้มาก คิดเป็นร้อยละ
๔๙.๓๔ รองลงมาคือ พอสมควร น้อย และไม่แน่ใจ ตามลำดับ
- ผู้เข้าร่วมสัมมนาเห็นว่า การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับ
กฎหมายข้อมูลข่าวสาร ให้ถึงประชาชนอย่างได้ผล วิธีการที่ดีที่สุด
น่าจะผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ มากที่สุด คิดเป็น
ร้อยละ ๓๓.๔๘ รองลงมาคือ ผ่านทางหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน/

วิทยุชุมชน การจัดเวทีชาวบ้านผ่านองค์กรต่างๆ ของประชาชน และการจัดสัมมนาของหน่วยงานราชการ ตามลำดับ

๓.๑.๔ การจัดสัมมนาเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สำหรับอาจารย์ นิสิต นักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในส่วนกลาง จำนวน ๑ ครั้ง ณ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ ผู้เข้าร่วมสัมมนา ๘๒ คน (ใช้เงินสนับสนุนจาก CIDA และมูลนิธิวิเทศพัฒนา)

ผลที่ได้รับจากการสัมมนา พบว่า

- ผู้เข้าสัมมนาไม่เคยรับรู้เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารมาก่อน คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๑๒ และเคย คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๘๘
- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคาดหวังว่า การสัมมนาครั้งนี้น่าจะมีประโยชน์ เพราะได้รับรู้วิธีการขอข้อมูลข่าวสารมาใช้ในกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๑๕ รองลงมาคือ จะนำไปถ่ายทอดให้ผู้ใกล้ชิดใช้ประโยชน์จะนำไปใช้เพราะมีปัญหาการขอข้อมูลจากสถาบัน และคงจะเอาไปใช้ลำบาก เพราะจะขัดแย้งกับเจ้าหน้าที่ของสถาบันโดยไม่จำเป็น ตามลำดับ
- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคิดว่า กฎหมายข้อมูลข่าวสาร ทำให้ระบบราชการมีความโปร่งใสมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๑๕ รองลงมาคือ เท่าเดิม และไม่แน่ใจ ตามลำดับ
- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคิดว่า จะได้ประโยชน์จากกฎหมายข้อมูลข่าวสาร เพราะใช้ในการปกป้องผลประโยชน์ของตนเองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๓๐ รองลงมาคือ ช่วยเปลี่ยนแปลงค่านิยมในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เกิดการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน และใช้ในการปกป้องประโยชน์สาธารณะได้ ตามลำดับ
- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคิดว่า บทบาทที่น่าจะเป็นในการเผยแพร่หรือใช้ประโยชน์เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสาร คือ เอาไปถ่ายทอดให้เพื่อนนิสิต/นักศึกษา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๘๔ รองลงมาคือ เอาไปถ่ายทอดต่อให้ประชาชนเมื่อออกค่ายพัฒนา เอาไปบรรยาย/สอนในชั้นเรียน ตามลำดับ
- ผู้เข้าร่วมสัมมนาเห็นว่า ควรมีการบรรยายหรือสอนวิชากฎหมายข้อมูลข่าวสารในสถาบันการศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๙๒

๓.๑.๕ การจัดสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง “๗ ปี พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กับการบริหารที่โปร่งใส ตรวจสอบได้” ณ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๗ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา ๕๓๕ คน ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ของรัฐ นักวิชาการ นักธุรกิจ องค์กรภาคเอกชน และภาคสังคม สื่อมวลชน และประชาชนทั่วไป (ใช้เงินสนับสนุนจาก CIDA และมูลนิธิวิเทศพัฒนา)

ผลที่ได้รับจากการสัมมนา พบว่า

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาเกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องกับกฎหมายข้อมูลข่าวสาร ในฐานะเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๒๒ รองลงมาคือ กรรมการ/อนุกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงาน เป็นผู้เคยใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสาร ตามลำดับ
- ผู้เข้าร่วมสัมมนาเห็นด้วยที่ว่า สิทธิได้รับรู้ของประชาชนทำให้เกิดการมีส่วนร่วม การตรวจสอบการใช้อำนาจและการคุ้มครองสิทธิของประชาชน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๙๙ และไม่เห็นด้วยเพียงร้อยละ ๑.๑๑
- ผู้เข้าร่วมสัมมนาเห็นว่า กฎหมายข้อมูลข่าวสาร ประชาชนยังให้ความสนใจน้อย คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๓๖ รองลงมาคือ เป็นภาพของหน่วยงานทำให้กระบวนการประพจน์ชอบแบบเนียนขึ้นและทำให้การปฏิบัติราชการล่าช้า เพราะเจ้าหน้าที่ระมัดระวังตัวมากขึ้น ตามลำดับ
- ผู้เข้าร่วมสัมมนาเห็นว่า ประชาชนได้ประโยชน์จากกฎหมายข้อมูลข่าวสาร เพราะปกป้องสิทธิประโยชน์ของตนเองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๓๐ รองลงมาคือ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านหลักคิดและวัฒนธรรมของหน่วยงานของรัฐ และปกป้องประโยชน์สาธารณะ ตามลำดับ
- ผู้เข้าร่วมสัมมนาเห็นว่า การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสาร ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการดำเนินการอยู่ในปัจจุบันน้อยไป ควรจัดให้บ่อยครั้งขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๘๘ รองลงมาคือ ขาดความต่อเนื่องและเหมาะสมแล้ว ตามลำดับ

๓.๑.๖ การจัดประชุมสัมมนาผู้บริหารระดับสูงซึ่งรับผิดชอบงานด้านข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ณ ห้องประชุม ESCAP HALL อาคารสหประชาชาติ เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๘ การประชุมดังกล่าวมีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด ๕๐๑ คน ประกอบด้วย ผู้บริหารระดับสูง ๑๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓ ได้แก่ ปลัดกระทรวง รองปลัดกระทรวง อธิบดี รองอธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้บริหารและกรรมการรัฐวิสาหกิจ ฯลฯ และเป็นผู้บริหารระดับกลาง ๙๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘ ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง หัวหน้าฝ่าย ฯลฯ ซึ่งเป็นข้าราชการ ระดับ ๗ - ๘

ผลที่ได้รับจากการสัมมนา พบว่า

ผู้เข้าร่วมสัมมนาส่วนใหญ่เห็นว่า กฎหมายข้อมูลข่าวสาร เป็นกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใสในการบริหารราชการแผ่นดินอย่างเป็นรูปธรรม อยู่ในระดับชัดเจนพอสมควร

โดยเห็นว่า ชัดเจน ร้อยละ ๔๓ ชัดเจนอยู่ในระดับพอใช้ ร้อยละ ๕๓ และเห็นว่าภายหลังการมีกฎหมายฉบับนี้ทำให้ระบบราชการมีความโปร่งใสมากขึ้น ขณะที่ความเห็นต่อบทบาทของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในการขับเคลื่อนกฎหมายใน ๘ ปีที่ผ่านมา นั้น อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ ๔๗ น้อยไป ร้อยละ ๓๐

ในส่วนความเห็นต่อการมีกฎหมายฉบับนี้เห็นว่า ประชาชนยังให้ความสนใจน้อย ร้อยละ ๔๗ และเป็นภาระของหน่วยงาน ร้อยละ ๓๙ ขณะที่ประโยชน์ของกฎหมายที่คิดไว้มากที่สุดคือ การมีสิทธิในการเข้าตรวจสอบอำนาจรัฐและใช้เพื่อปกป้องสิทธิของตนเอง สำหรับข้อเสนอมหาข้อสัมมนาที่ต้องการเข้าร่วมฟังที่เสนอเข้ามามากที่สุด คือ การสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้การตีความการปฏิบัติตามกลไกที่มีอยู่ในกฎหมาย ทั้งในการใช้ดุลพินิจเปิดเผยหรือไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และแนวทางการแก้ไขปัญหาอุปสรรคอื่นๆ ที่เกิดขึ้นในการใช้บังคับกฎหมาย

๓.๒ การผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ แบ่งเป็น

๓.๒.๑ ใช้เงินงบประมาณ ๓ รายการ ดังนี้

- การจัดพิมพ์หนังสือ รายงานประจำปี ๒๕๔๘ ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๑,๕๐๐ เล่ม
- การจัดพิมพ์หนังสือ คำวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์ ปี ๒๕๔๗ โดยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จำนวน ๒,๕๐๐ เล่ม
- การจัดพิมพ์ จุลสารจดหมายข่าว สสร. จำนวน ๓ ฉบับๆ ละ ๑๐,๐๐๐ เล่ม

๓.๒.๒ ใช้เงินสนับสนุนจาก CIDA และมูลนิธิวิเทศพัฒนา จำนวน ๓ รายการ ดังนี้

- การจัดพิมพ์หนังสือ คำวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์ปี ๒๕๔๗ โดยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จำนวน ๑,๕๐๐ เล่ม
- การจัดพิมพ์หนังสือ การปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จำนวน ๓๐,๐๐๐ เล่ม และแผ่นพับ จำนวน ๘๐,๐๐๐ แผ่น
- การจัดพิมพ์หนังสือ สิทธิตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ และสรุปย่อคำวินิจฉัยที่น่าสนใจ จำนวน ๑๐,๐๐๐ เล่ม

๓.๓ การผลิตและเผยแพร่สารคดี “สำนักนายกฯ...เพื่อประชาชน” ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง ๑๑ ทุกวันเสาร์- อาทิตย์ หลังข่าวภาคค่ำ รวม ๖ ครั้ง (ได้รับความร่วมมือจากกรมประชาสัมพันธ์) ดังนี้

- วันอาทิตย์ที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๘
- วันอาทิตย์ที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๘
- วันเสาร์ที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๘
- วันเสาร์ที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๘

- วันอาทิตย์ที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๔๘
- วันอาทิตย์ที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๘

๓.๔ การเข้าร่วมจัดนิทรรศการ

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้เข้าร่วมการจัดนิทรรศการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ จำนวน ๒ ครั้ง แบ่งเป็น

- นิทรรศการการแสดงผลงานของรัฐบาลในรอบ ๔ ปี ในงาน “เหลียวหลังแลหน้า จากรากหญ้าสู่รากแก้ว” ระหว่างวันที่ ๖ - ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ณ เมืองทองธานี กรุงเทพมหานคร
- นิทรรศการงานวันข้าราชการพลเรือน ประจำปี ๒๕๔๘ ระหว่างวันที่ ๑ - ๔ เมษายน ๒๕๔๘ ณ เมืองทองธานี กรุงเทพมหานคร

๓.๕ การสนับสนุนวิทยากร

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้สนับสนุนวิทยากรเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในคุณค่า สาระสำคัญและแนวทางปฏิบัติตามกฎหมายกำหนดหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ ตามที่หน่วยงานแจ้งขอมา จำนวน ๒๓ หน่วยงาน โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนาจำนวนทั้งสิ้นประมาณ ๕,๒๐๐ คน

๔. ด้านการพิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียนของประชาชนที่มีต่อหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๓^๔ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิร้องเรียนหน่วยงานของรัฐมายังคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ในหลายกรณี เช่น กรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่จัดส่งข้อมูลข่าวสารไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา

^๔ **มาตรา ๑๓** ผู้ใดเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่จัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ หรือไม่จัดข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ หรือไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้แก่ตนตามมาตรา ๑๑ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า หรือเห็นว่าตนไม่ได้รับความสะดวกโดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้นั้นมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการ เว้นแต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา ๑๗ หรือคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๕

ในกรณีที่มีการร้องเรียนต่อคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องเรียน ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นให้ขยายเวลาออกไปได้ แต่ต้องแสดงเหตุผล และรวมเวลาทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินหกสิบวัน

ตามมาตรา ๗^๕ ไม่จัดข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ รวมทั้งการไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้ตามที่ประชาชนได้มีคำขอตามมาตรา ๑๑ หรือเมื่อเห็นว่าตนไม่ได้รับความสะดวกโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

นอกจากนี้ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่คำขอ ถ้าผู้มีความเชื่อว่าเป็นความจริงก็สามารถใช้สิทธิร้องเรียนเพื่อให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเข้าดำเนินการตรวจสอบหน่วยงานของรัฐได้ด้วย สำหรับสถิติการดำเนินการร้องเรียนที่สรุปเสนอนี้จะเป็นสถิติตามปี พ.ศ. ดังนี้

สถิติจำนวนเรื่องร้องเรียน							
ปี	๒๕๔๒	๒๕๔๓	๒๕๔๔	๒๕๔๕	๒๕๔๖	๒๕๔๗	๒๕๔๘ (ม.ค.-ก.ย.)
จำนวนเรื่อง	๑๒๒	๑๖๔	๑๕๐	๑๗๗	๒๑๐	๒๑๑	๒๑๐

๔.๑ การดำเนินการเรื่องร้องเรียนในปี ๒๕๔๘ (เดือนมกราคม - กันยายน ๒๕๔๘)

สำหรับผลการดำเนินการเรื่องร้องเรียนในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ปรากฏว่า มีการร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๒๑๐ เรื่อง ได้ดำเนินการยุติเรื่องแล้วทั้งหมด สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับการร้องเรียนในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ (เดือนมกราคม - กันยายน ๒๕๔๘) สรุปได้ดังนี้

^๕ มาตรา ๗ หน่วยงานของรัฐต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

- (๑) โครงสร้างและการจัดองค์กรในการดำเนินงาน
 - (๒) สรุปอำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน
 - (๓) สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ
 - (๔) กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบายหรือการตีความ ทั้งนี้ เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง
 - (๕) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด
- ข้อมูลข่าวสารใดที่ได้มีการจัดพิมพ์เพื่อให้แพร่หลายตามจำนวนพอสมควรแล้ว ถ้ามีการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาโดยอ้างอิงถึงสิ่งพิมพ์นั้น ก็ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามบทบัญญัติวรรคหนึ่งแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐรวบรวมและจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งไว้เผยแพร่ เพื่อขายหรือจำหน่ายแจก ณ ที่ทำการของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นตามที่เห็นสมควร

จำแนกตามหน่วยงานของรัฐที่ถูกร้องเรียน

- ราชการส่วนกลาง	คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๒๔
- ราชการส่วนภูมิภาค	คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๑๙
- ราชการส่วนท้องถิ่น	คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๕๗
- รัฐวิสาหกิจ	คิดเป็นร้อยละ -
- องค์กรอื่นๆ	คิดเป็นร้อยละ -

จำแนกตามประเภทของผู้ใช้สิทธิร้องเรียน

- ประชาชนทั่วไป	คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๘๖
- ผู้ประกอบกิจการ/พนักงานบริษัท	คิดเป็นร้อยละ ๑.๔๓
- ข้าราชการ	คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๘๑
- ข้าราชการส่วนท้องถิ่น	คิดเป็นร้อยละ ๑.๙
- อื่นๆ	คิดเป็นร้อยละ -

จำแนกตามประเภทของข้อมูลข่าวสาร

- ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง แผนงาน/โครงการ	คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๒๑
- การปฏิบัติงานต่าง ๆ	คิดเป็นร้อยละ -
- ข้อมูลการประเมิน/ข้อสอบ	คิดเป็นร้อยละ ๓.๔๗
- ข้อมูลการดำเนินคดีวินัย/อาญา	คิดเป็นร้อยละ ๖.๓๖
- ข้อมูลอื่น ๆ	คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๙๖

๔.๒ กรณีผู้ใช้สิทธิร้องเรียนขอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้

อำนาจตามมาตรา ๓๓^๖ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

สำหรับการนี้ผู้ใช้สิทธิร้องเรียนขอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งหน่วยงานแจ้งว่าไม่มีเอกสารอยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแล แต่ผู้ใช้สิทธิไม่เชื่อการปฏิบัติของหน่วยงาน จึงร้องเรียนเพื่อขอให้มีการตรวจสอบ ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ (ตุลาคม ๒๕๔๗ - กันยายน ๒๕๔๘) มีจำนวนผู้ใช้สิทธิรวม ๑๕ เรื่อง ซึ่งจากการตรวจสอบของคณะกรรมการเฉพาะกิจ โดยคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการกรณีร้องเรียนให้คณะกรรมการ

^๖ **มาตรา ๓๓** ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่คำขอไม่ว่าจะเป็นกรณีตามมาตรา ๑๑ หรือมาตรา ๒๕ ถ้าผู้มีความเชื่อว่าเป็นความจริงและร้องเรียนต่อคณะกรรมการตามมาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการมีอำนาจเข้าดำเนินการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกี่ยวข้องได้และแจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้ร้องเรียนทราบ

หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยินยอมให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของตนได้ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้หรือไม่ก็ตาม

ข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ปรากฏว่า คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจฯ เชื่อว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารจริงจำนวน ๑๑ เรื่อง และเป็นเรื่องที่ตรวจสอบแล้วปรากฏว่า มีเอกสารจำนวน ๒ เรื่อง ได้แก่

๔.๒.๑ กรณีหน่วยงานแจ้งว่าไม่มีหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการก่อสร้างเรือชุดของกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี

๔.๒.๒ กรณีหน่วยงานแจ้งว่าไม่มีสำเนาสำนวนการสอบสวนที่ผู้ร้องถูกคำสั่งให้ออกจากราชการโดยเอกสารหายเนื่องจากการย้ายที่ตั้งหน่วยงาน

นอกจากนี้เป็นเรื่องที่ตรวจสอบแล้วพบว่า ผู้ร้องเรียนเข้าใจไปเองว่ามีข้อมูลจำนวน ๒ เรื่อง ได้แก่

๔.๒.๓ กรณีหน่วยงานแจ้งว่าไม่มีเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ในอาคารราชพัสดุของบริษัท ปีโตรเลียมแก๊ส (ล้าลูกกา) จำกัด เนื่องจากการดำเนินการตามสัญญาและการให้เช่าช่วง

๔.๒.๔ กรณีหน่วยงานแจ้งว่าไม่มีเอกสารที่เป็นเทปการสอบสวนทางวินัย ซึ่งปรากฏว่าระเบียบไม่ได้กำหนดให้จัดทำเทปการสอบสวนรวมทั้งเทปที่ใช้เป็นของเจ้าหน้าที่เองเพื่อประกอบการปฏิบัติงานเมื่อเสร็จภารกิจแล้วได้ลบทับใช้ประโยชน์อื่นต่อไป

๕. ด้านการตอบข้อหาข้อ

ในปี ๒๕๔๘ (เดือนตุลาคม ๒๕๔๗ - กันยายน ๒๕๔๘)

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๘ (๒) กำหนดให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มีหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติตามที่ได้รับคำขอ และมาตรา ๖ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มีหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่เอกชน เกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย โดยในปี ๒๕๔๘ หน่วยงานของรัฐได้หารือเป็นหนังสือมายังคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๓๐ เรื่อง และทางโทรศัพท์ ประมาณ ๑,๐๐๐ เรื่อง โดยมีกรณีสำคัญที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยคณะอนุกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ให้ความเห็นและชี้แนะแก่หน่วยงานของรัฐ เช่น กรณีสำนักงาน ก.พ. หารือเกี่ยวกับสำนักงานโครงการเปลี่ยนระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) ขอให้สำนักงาน ก.พ. ให้ความเห็นชอบในการให้ข้อมูลส่วนตัวข้าราชการ และข้อมูลประวัติการทำงานของข้าราชการพลเรือนสามัญจากระบบ GFMIS แก่กรมบัญชีกลาง เพื่อใช้ในการทำฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐ ประกอบการเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล โดยระบบจ่ายตรงทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ มีความเห็นว่า การจ่ายเงินเดือน การจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลและการจ่ายเงินบำเหน็จบำนาญ เป็นส่วนหนึ่งของภารกิจที่ต้องดำเนินการภายใต้โครงการ GFMIS ประกอบกับกรมบัญชีกลางเป็นหน่วยงานซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับภารกิจดังกล่าว และรับผิดชอบโครงการ GFMIS ด้วย จึงสามารถใช้ข้อมูลจากระบบ GFMIS เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ได้ กรณีกรมที่ดินหารือเกี่ยวกับบริษัท ฮัทชิสัน ซีเอทีไวร์เลส มัลติมีเดีย จำกัด

ขอสำเนาข้อมูลสมุดหลักฐานแผนที่ของกรมที่ดินเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในทางธุรกิจ ซึ่งคณะกรรมการฯ มีความเห็นว่า เป็นเรื่องที่อยู่ในดุลยพินิจของกรมที่ดิน ที่จะให้ข้อมูลข่าวสารแก่บริษัทฯ หรือไม่ก็ได้ โดยจะต้องพิจารณาด้วยว่า หากมีการเปิดเผยแล้ว บริษัทฯ จะต้องไม่นำข้อมูลไปใช้ในทางที่จะมีผลเสียหายกับทางราชการ และกรมที่ดินสามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวได้ และกรณีที่มีการประปานครหลวงหรือเกี่ยวกับการให้ข้อมูลลูกค้าผู้ใช้น้ำแก่กรุงเทพมหานคร เพื่อใช้จัดเก็บค่าบำบัดน้ำเสีย ซึ่งคณะกรรมการฯ เห็นว่า ข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลที่จำเป็นต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร การประปานครหลวงจึงสามารถใช้ดุลยพินิจให้ข้อมูลดังกล่าวได้ แต่การประปาฯ นครหลวง ต้องแจ้งให้กรุงเทพมหานครทราบว่า กรุงเทพมหานครมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และต้องไม่นำข้อมูลไปใช้นอกวัตถุประสงค์ที่ขอใช้ด้วย

๖. ด้านการดำเนินการเรื่องอุทธรณ์การไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในกรณีที่มีการใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานใด คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะส่งเรื่องให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ซึ่งมีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔^๗ หรือมาตรา ๑๕^๘ หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา ๑๗ และคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตาม

^๗ **มาตรา ๑๔** ข้อมูลข่าวสารของราชการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ จะเปิดเผยมิได้

^๘ **มาตรา ๑๕** ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน

(๑) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือความมั่นคงในทางเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ

(๒) การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการป้องกัน การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารหรือไม่ก็ตาม

(๓) ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการทำความเข้าใจหรือคำแนะนำภายในดังกล่าว

(๔) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด

(๕) รายงานการแพทย์หรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

(๖) ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น

(๗) กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ แต่ต้องระบุไว้ด้วยว่า ที่เปิดเผยไม่ได้ เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใดและเพราะเหตุใด และให้ถือว่าคำสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นดุลยพินิจโดยเฉพาะของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามลำดับสายการบังคับบัญชา แต่ผู้ขออาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๕^๙ ให้เป็นผู้พิจารณา ซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร มี ๕ สาขา ประกอบด้วย คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาการแพทย์และสาธารณสุข ๕ คน สาขาต่างประเทศ และความมั่นคงของประเทศ ๕ คน สาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร ๖ คน สาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ ๖ คน และสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ๑๙ คน รวมทั้งสิ้น ๔๑ คน สำหรับสถิติการดำเนินการเรื่องอุทธรณ์ที่สรุปเสนอนี้ จะเป็นสถิติตามปี พ.ศ. ดังนี้

สถิติจำนวนเรื่องอุทธรณ์									
ปี	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘ (ม.ค.-ก.ย.)	รวม
จำนวนเรื่อง	๖	๘๗	๘๓	๘๘	๑๑๗	๑๕๑	๑๘๖	๑๔๙	๘๖๗

๖.๑ การพิจารณาดำเนินการเรื่องอุทธรณ์ในปี ๒๕๕๘

ในช่วงระยะ ๑๐ เดือนของปี ๒๕๕๘ (เดือนมกราคม - ตุลาคม ๒๕๕๘) มีการอุทธรณ์มายังคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๑๔๙ เรื่อง จำนวนเรื่องอุทธรณ์ใกล้เคียงกับระยะเดียวกันในปี ๒๕๕๗ ซึ่งมีจำนวน ๑๕๖ เรื่อง สำหรับคำวินิจฉัยในปี ๒๕๕๘ (เดือนมกราคม - ตุลาคม ๒๕๕๘) คณะกรรมการได้มีคำวินิจฉัยแล้วทั้งสิ้น ๑๓๕ เรื่อง และมีเรื่องที่ยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการพิจารณาวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจำนวน ๓๕ เรื่อง ซึ่ง

^๙ **มาตรา ๒๕** ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ บุคคลย่อมมีสิทธิที่จะได้รับรู้ถึงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน และเมื่อบุคคลนั้นมีคำขอเป็นหนังสือ หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นจะต้องให้บุคคลนั้นหรือผู้กระทำการแทนบุคคลนั้นได้ตรวจดูหรือได้รับสำเนาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลนั้น และให้นำมาตรา ๙ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การเปิดเผยรายงานการแพทย์ที่เกี่ยวกับบุคคลใด ถ้ากรณีมีเหตุอันควรเจ้าหน้าที่ของรัฐจะเปิดเผยต่อเฉพาะแพทย์ที่บุคคลนั้นมอบหมายก็ได้

ถ้าบุคคลใดเห็นว่าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนส่วนใดไม่ถูกต้องตามที่แท้จริง ให้มีสิทธิยื่นคำขอเป็นหนังสือให้หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนนั้นได้ ซึ่งหน่วยงานของรัฐจะต้องพิจารณาคำขอดังกล่าว และแจ้งให้บุคคลนั้นทราบโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารให้ตรงตามที่มีคำขอ ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่งไม่ยินยอมแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสาร โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ และไม่ว่ากรณีใดๆ ให้เจ้าของข้อมูลมีสิทธิร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหมายเหตุคำขอของตนแนบไว้กับข้อมูลข่าวสารส่วนที่เกี่ยวข้องได้

ให้บุคคลตามที่กำหนดในกฎกระทรวงมีสิทธิดำเนินการตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรานี้แทนผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือเจ้าของข้อมูลถึงแก่กรรมแล้วได้

ประเภทของข้อมูลข่าวสารที่เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่สำคัญ เช่น เรื่องอุทธรณ์เกี่ยวกับคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องประวัติของผู้ประกันตนในระบบประกันสังคม ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการสอบสวนทางวินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐ ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ข้อมูลเพื่อการตรวจสอบการใช้อำนาจหรือปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ข้อมูลการบริหารงานบุคคล ข้อมูลเกี่ยวกับที่ดิน/เอกสารสิทธิ์ เป็นต้น

๖.๒ ตัวอย่างคำวินิจฉัยที่น่าสนใจ

กรณีที่ ๑ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย (ส.ค.) ที่ ๒๕/๒๕๔๘ เรื่องการอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับข้อมูลผู้ประกันตน มีข้อเท็จจริงสรุปว่า บริษัท ซี.พี.คอนซูเมอร์โปรดักส์ จำกัด (ผู้อุทธรณ์) มีคำขอให้สำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ ๔ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารสถานที่ทำงานในปัจจุบันของจำเลยในคดีอาญา ที่เป็นอดีตพนักงานของบริษัทฯ จำนวน ๑ ราย ซึ่งได้กระทำผิดอาญา ฐานยกยอกทรัพย์สินของบริษัทฯ และศาลได้มีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกจำเลยเป็นเวลา ๒๐ เดือน และให้คืนเงินแก่บริษัทฯ จำนวน ๓๔๖,๘๓๕.๐๑ บาท แต่จำเลยเพิกเฉยการชำระหนี้ บริษัทฯ จึงใช้สิทธิขอให้เปิดเผยสถานที่ทำงานของลูกหนี้ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา แต่หน่วยงานปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอของผู้อุทธรณ์โดยให้เหตุผลว่า เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ มาตรา ๑๐๐ ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “ผู้ใดเปิดเผยข้อเท็จจริงใดเกี่ยวกับกิจการของนายจ้างอันเป็นข้อเท็จจริงที่ตามปกติวิสัยของนายจ้างจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ซึ่งตนได้มาหรือล่วงรู้เนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสามพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยในการปฏิบัติราชการเพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อประโยชน์แก่การคุ้มครองแรงงาน หรือการสอบสวนหรือการพิจารณาคดี” ประกอบกับข้อมูลดังกล่าวถือเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ และมาตรา ๒๔ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐสามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความดูแลของตนต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นหรือบุคคลอื่นได้ เมื่อได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลเท่านั้น และมาตรา ๑๕ (๖) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีลักษณะข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลเช่นกัน บริษัทฯ จึงใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีนี้เป็นกรณีที่ลูกจ้างยกยอกทรัพย์สินของนายจ้างอันเป็นลักษณะหนึ่งเกี่ยวกับคดีอาญาซึ่งผู้อุทธรณ์ไม่อาจดำเนินการในเรื่องหลักประกันการชำระหนี้ไว้ล่วงหน้าได้และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในกรณีนี้ ไม่ก่อให้เกิดภาระแก่เจ้าหน้าที่จนกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติของสำนักงานประกันสังคมแต่อย่างใด ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ได้เสียของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอคือสถานที่ทำงานของลูกหนี้ตามคำพิพากษาจึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์รายนี้ทราบได้

คำวินิจฉัยเกี่ยวกับการขอให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของผู้ประกันตนในระบบฐานข้อมูลของสำนักงานประกันสังคมมีกรอบแนวทางว่า ไม่สมควรให้เปิดเผย แต่จากกรณีดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า การพิจารณาวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้ชี้แจงน้ำหนักระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานกับประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน ซึ่งกรณีนี้ผู้ประกันตนเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาในมูลหนี้ที่เกิดจากความผิดทางอาญาด้านการยักยอกทรัพย์สินของผูุ้ทธรณ์ สิทธิของผูุ้ทธรณ์ย่อมสมควรได้รับความคุ้มครองยิ่งกว่า กรณีนี้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจึงวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลของผู้ประกันตน

กรณีที่ ๒ คำวินิจฉัย ที่ สค ๔๙/๒๕๔๘ เรื่อง การอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประวัตินักโทษและสาเหตุการให้นักโทษย้ายเรือนจำ สรุปข้อเท็จจริงได้ว่า เป็นกรณีอุทธรณ์ที่ผู้อุทธรณ์อยู่ในสถานะผู้ต้องขังในเรือนจำได้ใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ขอให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการส่งย้ายสถานที่คุมขัง อุทธรณ์เรื่องนี้ข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า ผู้อุทธรณ์ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดในความผิดต่อชีวิตให้จำคุก ๓ เดือนจากกลางบางขวาง เป็นระยะเวลา ๔๐ ปี ต่อมากรมราชทัณฑ์มีคำสั่งย้ายผู้อุทธรณ์มาคุมขัง ณ ทณฑีสถานพิเศษกลาง ผู้อุทธรณ์จึงใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทะเบียนประวัติของตน บันทึกสาเหตุการส่งย้าย และคำสั่งย้ายสถานที่คุมขัง เพื่อต้องการตรวจสอบความถูกต้อง เพราะหากได้รับการพิจารณาโดยไม่เป็นธรรม ย่อมมีผลกระทบต่อการใช้สิทธิขอพระราชทานอภัยโทษ แต่กรมราชทัณฑ์ปฏิเสธที่จะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอโดยให้เหตุผลว่า ประวัติของนักโทษในส่วนที่เกี่ยวกับพฤติกรรมต่างๆ ของนักโทษต้องจัดเก็บไว้เป็นความลับเพื่อประโยชน์ในการสอดส่องดูแลนักโทษ ไม่อาจเปิดเผยได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คือ เอกสารอันระบุถึงสาเหตุการที่ผู้อุทธรณ์ถูกย้ายเรือนจำ เนื่องจากการย้ายที่คุมขังผู้อุทธรณ์ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว การเปิดเผยจึงไม่มีผลกระทบต่อการรักษาความสงบเรียบร้อยและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการย้ายผู้ถูกคุมขัง สำหรับทะเบียนประวัติผู้อุทธรณ์แบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนข้อมูลประวัติทั่วไป ถือเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งผู้เป็นเจ้าของข้อมูลย่อมมีสิทธิขอตรวจดูได้ และส่วนข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ต้องขัง ซึ่งถ้าเป็นข้อมูลพฤติกรรมที่อยู่ระหว่างการติดตามสืบสวนยังไม่เป็นที่ยุติหรือยังไม่ชัดเจนก็ยังไม่สมควรบันทึกไว้ในทะเบียนประวัติและไม่สมควรเปิดเผยเพราะจะเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการสืบสวนหาข้อเท็จจริงต่อไป แต่เมื่อมีการบันทึกข้อมูลลงในทะเบียนประวัติของผู้อุทธรณ์ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานแล้ว ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงกระทบสิทธิของผู้อุทธรณ์ในการขอลดหย่อนโทษ จึงวินิจฉัยให้กรมราชทัณฑ์เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์

จากกรณีดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การพิจารณาวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร นอกจากจะให้ความสำคัญกับเนื้อหาสาระของข้อมูลข่าวสารตามคำขอว่า เป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้หรือไม่ ด้วยเหตุผลประการใดแล้ว ยังให้ความสำคัญกับสิทธิอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติ

ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และถือว่าสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๕๘) กล่าวคือ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า แม้ว่าผู้ถูတ်ถอนจะสูญเสียสิทธิเสรีภาพเพราะต้องโทษจำคุก แต่ก็ทำให้สูญเสียสิทธิขั้นพื้นฐานตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญไปทั้งหมดไม่ ซึ่งการใช้อำนาจของหน่วยงานของรัฐก็ต้องคำนึงถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของนักโทษด้วยตามนัยมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่บัญญัติว่า “การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้” ดังนั้น ผู้ถูတ်ถอนจึงมีสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่จะได้รับทราบข้อมูลข่าวสารทะเบียนประวัติของผู้ถูတ်ถอนดังกล่าวเพื่อใช้ปกป้องสิทธิของตนเองต่อไป

๗. ด้านการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยกลุ่มงานพัฒนาระบบสารสนเทศข้อมูลข่าวสาร ได้ดำเนินงานด้านสารสนเทศข้อมูลข่าวสารในปี ๒๕๔๘ ดังนี้

๗.๑ พัฒนาระบบการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service)

เพื่อความสะดวกรวดเร็วและลดขั้นตอนของการปฏิบัติราชการ ได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศในการตอบคำถามผ่านเว็บไซต์มาพัฒนาเป็นระบบกระดานข้อคิดเห็น (Web board) เพื่อตอบปัญหาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ผ่านทางเว็บไซต์ www.oic.go.th

๗.๒ พัฒนาระบบสารสนเทศในการบริหารงานของสำนักงาน

จัดทำโครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศข้อมูลข่าวสาร (Application Software) จำนวน ๓ ระบบงาน (ระยะเวลาของโครงการ ๑๒ เดือน ตั้งแต่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๔๘ ถึง ๒๐ มิถุนายน ๒๕๔๙) คือ

๗.๒.๑ ระบบสารสนเทศสนับสนุนงานวิจัย/พัฒนาและวิชาการ เพื่อช่วยในการบริหารโครงการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

๗.๒.๒ ระบบสารสนเทศสนับสนุนงานนโยบายและประเมินผล เพื่อช่วยในการบริหารตั้งแต่การกำหนดนโยบาย แผนงาน จนถึงการรายงานผลการปฏิบัติ การติดตามความก้าวหน้าของโครงการ

๗.๒.๓ ระบบบริหารงานฝึกอบรม เพื่อช่วยในการบริหารงานฝึกอบรม

๗.๓ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านเว็บไซต์ของสำนักงาน คือ

๗.๓.๑ ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลในเว็บไซต์ของสำนักงานให้มีความถูกต้องทันสมัย และเชื่อมโยงหรือเพิ่มเติมข้อมูลที่น่าสนใจต่างๆ ในเว็บไซต์

๗.๓.๒ รวบรวมข้อมูลสถิติต่างๆ ของเรื่องร้องเรียนและเรื่องอุทธรณ์ในปี ๒๕๔๘ เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ในรูปกราฟ

๗.๓.๓ รวบรวมข้อมูลสถิติของผู้ใช้บริการเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ สถิติของผู้ใช้บริการปี ๒๕๔๘ (เดือนมกราคม - ตุลาคม ๒๕๔๘) มีจำนวน
๓๘๓,๔๔๕ ราย

๗.๓.๔ รวบรวมข้อมูลสถิติของผู้ใช้บริการระบบฐานข้อมูลหน่วยงานของรัฐ
(GINFO) สถิติของผู้ใช้บริการปี ๒๕๔๘ (เดือนมกราคม - ตุลาคม ๒๕๔๘) มีจำนวน ๒๕๔,๕๘๘ ราย

๗.๓.๕ รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผย
ข้อมูลข่าวสารเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ และขณะนี้กระทรวงมหาดไทยได้ดำเนินการเชื่อมโยงคำวินิจฉัย
ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารไว้ที่เว็บไซต์ของกระทรวงมหาดไทยด้วย เพื่อส่งเสริม
ให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อย่างเคร่งครัด และเป็นการ
เผยแพร่คำวินิจฉัยให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

เป้าหมายการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร ของราชการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้รับการจัดสรรงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน จำแนกเป็นค่าใช้จ่ายด้านต่างๆ ที่สำคัญ ดังนี้

ค่าเบี้ยประชุมกรรมการ	จำนวน	๒,๒๗๙,๖๐๐	บาท
ค่าวัสดุโฆษณาและเผยแพร่	จำนวน	๕๐๐,๐๐๐	บาท
ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม	จำนวน	๔๖๓,๐๐๐	บาท
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาวิจัย	จำนวน	๓,๐๐๐,๐๐๐	บาท
รวม	จำนวน	๖,๒๔๒,๖๐๐	บาท

ทั้งนี้งบประมาณที่ได้รับข้างต้น คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีเป้าหมายการดำเนินการ ดังนี้

๑. การดำเนินการเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการของภาครัฐ และการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมและการใช้สิทธิภาคประชาชน

๑.๑ เร่งส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญ ประโยชน์ และแนวทางการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญ ประโยชน์ และแนวทางการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้แก่กลุ่มเป้าหมายด้วยวิธีการต่างๆ โดยมีแผนการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ดังนี้

๑.๑.๑ การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ โดยการใช้เงินงบประมาณปกติ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มีโครงการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กฎหมายข้อมูลข่าวสารฯ ที่ได้รับอนุมัติวงเงินงบประมาณแล้ว ดังนี้

ค่าวัสดุโฆษณาและเผยแพร่

๑.๑.๑.๑ การผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

- (๑) การจัดพิมพ์หนังสือ รายงานประจำปี ๒๕๕๔ ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๑,๕๐๐ เล่ม
- (๒) การจัดพิมพ์หนังสือ คำวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์ ปี ๒๕๕๔ โดยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จำนวน ๓,๐๐๐ เล่ม
- (๓) การสนทนาสดในรายการโทรทัศน์ ความยาวอย่างน้อย ๒๕ นาที จำนวนอย่างน้อย ๑ ครั้ง

ค่าใช้จ่ายในการอบรมสัมมนา

๑.๑.๑.๒ การจัดสัมมนา

- (๑) การสัมมนาเพื่อสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ สำหรับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของรัฐในส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น จำนวน ๒ ครั้งๆ ละ ๒๐๐ คน
- (๒) การสัมมนาเพื่อสร้างความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แก่สื่อมวลชน ผู้ดำเนินรายการท้องถิ่น วิทยุชุมชนและหอกระจายข่าว จำนวน ๓ ครั้งๆ ละ ๑๕๐ คน

๑.๑.๒ การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ โดยการใช้เงินสนับสนุนจาก CIDA และมูลนิธิวิเทศพัฒนา

๑.๑.๒.๑ การผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ แบ่งเป็น

- (๑) การจัดพิมพ์หนังสือ คำวินิจฉัยแบ่งตามหมวดหมู่ จำนวน ๒๐,๐๐๐ เล่ม
- (๒) การจัดพิมพ์หนังสือ สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร จำนวน ๒๐,๐๐๐ เล่ม

๑.๑.๒.๒ การจัดสัมมนา แบ่งเป็น

- (๑) การสัมมนาเพื่อสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ สำหรับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของรัฐในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น
 - ช่วงเดือนตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๔๘ จำนวน ๑ ครั้ง ประมาณ ๓๐๐ คน กำหนดจัดในวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๘ ณ จังหวัดมุกดาหาร
 - ช่วงเดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๑ ครั้ง ประมาณ ๔๐๐ คน
- (๒) การสัมมนาเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารแก่ภาคประชาชน ภาคเอกชน และองค์กรทางสังคมในส่วนภูมิภาค
 - ช่วงเดือนตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๔๘ จำนวน ๒ ครั้ง ครั้งละประมาณ ๑๕๐ คน กำหนดจัดในวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ณ จังหวัดน่าน และวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๘ ณ จังหวัดสกลนคร
 - ช่วงเดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๑ ครั้ง ประมาณ ๓๐๐ คน

๑.๑.๓ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่างๆ โดยไม่ต้องใช้เงินงบประมาณ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จะขอความร่วมมือและขอความอนุเคราะห์จากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมประชาสัมพันธ์ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และสมาคมวิทยุและโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นต้น โดยจะขอดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ทางสื่อต่างๆ แบ่งได้เป็น

๑.๑.๓.๑ สื่อโทรทัศน์

- การสนทนาในรายการโทรทัศน์ ความยาวอย่างน้อย ๒๐ นาที จำนวน ๓ ครั้ง เช่น รายการกรองสถานการณ์ รายการมุมใหม่ไทยแลนด์ ทาง สทท. ช่อง ๑๑ เป็นต้น
- การเผยแพร่สปอตโทรทัศน์ที่มีอยู่เดิมของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ความยาว ๓๐ วินาที จำนวน ๕๐ ครั้ง ออกเผยแพร่ทางช่อง ๙ และ/หรือ ช่อง ๑๑
- การเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งในรายการต่างๆ ของช่อง ๙ และ/หรือ ช่อง ๑๑ เดือนละ ๑ ครั้ง
- การเสนอรายการข่าวสั้น ทางช่อง ๙ และ/หรือ ช่อง ๑๑ เดือนละ ๑ ครั้ง

๑.๑.๓.๒ สื่อวิทยุ

- การสนทนาในรายการวิทยุ ความยาวอย่างน้อย ๑๕ นาที จำนวน ๕ ครั้ง เช่น รายการบันทึกสถานการณ์ (ตอนเช้า) รายการหมุนตามวัน (ตอนเย็น) ทาง FM ๙๒.๕ MHz เป็นต้น
- การเผยแพร่สปอตวิทยุที่มีอยู่เดิมของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ความยาว ๓๐ วินาที จำนวน ๕๐ ครั้ง ออกเผยแพร่ทาง FM ๙๒.๕ MHz และ สถานีวิทยุต่างๆ ในต่างจังหวัด
- การเสนอรายงานข่าวสั้น ทาง FM ๙๒.๕ MHz และ สำนักข่าวไทย เดือนละ ๑ ครั้ง

๑.๑.๓.๓ สื่อสิ่งพิมพ์

- การลงพิมพ์บทความ/สารคดี ในหนังสือ/วารสารของหน่วยงานและหนังสือพิมพ์ เช่น วารสารของกรมประชาสัมพันธ์และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น รวมทั้งหนังสือพิมพ์ในส่วนภูมิภาค เป็นต้น อย่างน้อย ๓ ครั้ง

๑.๑.๓.๔ สื่ออิเล็กทรอนิกส์

- การจัดทำบทความเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน เช่น สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นต้น อย่างน้อย ๓ ครั้ง
- การจัดทำข้อความเผยแพร่ทางตู้ ATM ของธนาคาร เช่น ธนาคารกรุงไทย ธนาคารออมสิน เป็นต้น อย่างน้อย ๑ ครั้ง

๑.๒ การเพิ่มมาตรการในการออกตรวจและนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จะดำเนินการมาตรการเพื่อให้การปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนี้

๑.๒.๑ การเน้นย้ำให้ผู้บริหารหน่วยงานให้ความสำคัญกับการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด โดยกำหนดอย่างชัดเจนเกี่ยวกับการจัดสถานที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารและการมอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเป็นการเฉพาะ

๑.๒.๒ ศึกษาแนวทางในการจัดระบบข้อมูลข่าวสาร และการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำดัชนีข้อมูลข่าวสารเพื่อให้เป็นระบบเดียวกันทุกหน่วยงาน รวมทั้งการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำดัชนีและการจัดระบบข้อมูลข่าวสารที่จัดแสดงให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ด้วยตนเอง ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น โดยจัดทำคู่มือตลอดจนจัดหาหน่วยงานตัวอย่างเพื่อเป็นตัวอย่างการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมของการปฏิบัติที่ดีและถูกต้อง (Best Practice Model)

๑.๒.๓ การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ ให้มากยิ่งขึ้น โดยใช้วิธีการสร้างวิทยากรเครือข่ายด้านข้อมูลข่าวสารโดยการฝึกอบรมวิทยากรจากบุคลากรของหน่วยงานต่างๆ ของรัฐและภาคประชาชนที่สนใจ ให้สามารถถ่ายทอดและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสาร ซึ่งจะเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารฯ

๑.๒.๔ มุ่งส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของภาครัฐในเรื่องข้อมูลข่าวสารให้มากขึ้น เนื่องจากมีหลายหน่วยงานเห็นว่า หน่วยงานได้จัดสถานที่หรือเอกสารไว้แต่ไม่มีประชาชนเข้ามาใช้สิทธิในการขอข้อมูลข่าวสารหรือมีแต่น้อยมาก หน่วยงานจึงยังไม่เห็นถึงความสำคัญในการจัดศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

๑.๓ การติดตามผลการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๗
เกี่ยวกับการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศการประกวดราคาและสอบราคา
รวมถึงสรุปผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะมีการพิจารณาดำเนินการเพื่อให้การปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวมีประสิทธิภาพและสร้างความโปร่งใสในกระบวนการทำงานของรัฐตามนโยบายการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ดังนี้

๑.๓.๑ การเน้นย้ำ ทำความเข้าใจกับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบให้ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดผ่านการสัมมนาเจ้าหน้าที่ของรัฐที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจัดขึ้น หรือการสัมมนาที่หน่วยงานจัดเองโดยมีเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นวิทยากร โดยกำหนดให้เป็นนโยบายสำคัญที่ผู้บริหารของหน่วยงานต้องปฏิบัติตาม โดยเฉพาะการเผยแพร่ประกาศการประกวดราคาและสอบราคา และสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างรายเดือน (แบบ สสร. ๑) ที่หน่วยงานของรัฐจะต้องเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน

๑.๓.๒ นอกจากสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะเป็นกลไกในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลภายใน (Internal Monitoring และ Internal Evaluation) แล้วควรมีผู้ตรวจสอบและประเมินผลภายนอกด้วย (External Monitoring และ External Evaluation) โดยเห็นควรให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการนำสรุปการติดตามผลการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเผยแพร่ให้สื่อมวลชนได้ทราบ หรือเผยแพร่ทางจดหมายข่าวหรือเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการต่อไป

๑.๓.๓ เพื่อเป็นการลดภาระการทำงานและลดความซ้ำซ้อนในการทำงานของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงจะนำการประเมินและติดตามผลการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว รวมเข้ากับการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ปีละ ๑ ครั้ง ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ และเมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๖

๑.๓.๔ การกระตุ้นให้หน่วยงานรัฐปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยการขอความร่วมมือจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการให้นำการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยเฉพาะการนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกวดราคาและสอบราคา และสรุปผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน เป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (KPI) ของหน่วยงานราชการ

๑.๓.๕ พัฒนาดัชนีชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานของรัฐ กระตุ้นเพื่อให้ประชาชนรู้ถึงสิทธิของตนและเข้ามามีส่วนร่วม

๑.๔ การตรวจสอบระบบการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และกระบวนการนำไปใช้ของหน่วยงานต่างๆ

การดำเนินการตามข้อนี้ จะเป็นการตรวจสอบการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตามที่กฎหมายกำหนด และระบบการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล หรือการนำไปใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดเก็บในระบบคอมพิวเตอร์หรือเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งการเคลื่อนตัวของข้อมูลสามารถทำได้ในเวลาอันรวดเร็วและจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานขนาดใหญ่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลจำนวนมาก เพื่อตรวจสอบมาตรฐานระบบรักษาความปลอดภัยและการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

๑.๕ การขยายผลจากคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และการกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร แก่หน่วยงานต่างๆ

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการนำคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัย ซึ่งเป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ของรัฐโดยทั่วไป เช่น เรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง เรื่องรายงานการสอบสวนหรือการสอบข้อเท็จจริง ซึ่งสามารถสรุปกำหนดเป็นหลักเกณฑ์หรือแนวทางปฏิบัติเป็นการทั่วไป ได้ร่วมหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป็นหลักเกณฑ์หรือแนวทางการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องนั้น ๆ ต่อไป

๑.๖ การสอดส่องผลักดันให้หน่วยงานต่างๆ ของรัฐมีการปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔

จะมีการตรวจสอบภาคสนามหรือประสานการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ในการตรวจสอบระบบการปฏิบัติว่า ได้ดำเนินการเป็นไปตามที่ระเบียบกำหนดมากน้อยเพียงใด เพื่อกระตุ้นและทำให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้มีการพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติต่อไป รวมทั้งมีเป้าหมายที่จะศึกษาวิธีการจัดเก็บ การเปิดเผย การตรวจสอบและทำลายหรือลบทิ้ง และการควบคุมความปลอดภัย โดยเฉพาะในกรณีที่เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล สำหรับข้อมูลข่าวสารที่เก็บไว้ในรูปอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐและอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๑.๗ การใช้กลไกตามกฎหมาย เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการสร้างกระบวนการบริหารที่โปร่งใสและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้มีแผนการรับสมัครที่ปรึกษาภาคประชาชนเพิ่มเติมจากเดิมที่มีอยู่ทั้งในกรุงเทพมหานครและส่วนภูมิภาค ดำเนินการโดยการจัดส่งแบบสอบถามความคิดเห็นและใบสมัครไปยังกลุ่มเป้าหมายผู้ซึ่งเข้ารับการอบรม

๑.๘ การดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาระบบสารสนเทศ

ในการดำเนินงานด้านสารสนเทศ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ตั้งเป้าหมายที่จะนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานของสำนักงานฯ โดยในปี ๒๕๔๙ จะได้นำโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศ (Application Software) ที่พัฒนาระบบงานขึ้นใหม่ในปี ๒๕๔๘ จำนวน ๓ ระบบงาน คือ ระบบสารสนเทศสนับสนุนงานวิจัย/พัฒนาและวิชาการ ระบบสารสนเทศสนับสนุนงานนโยบายและประเมินผล ระบบบริหารงานฝึกอบรม รวมทั้งการปรับปรุงระบบงานเดิมที่มีอยู่ เช่น ระบบสารบรรณ ระบบตู้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ระบบสืบสวนสอบสวน ระบบเลขานุการ เป็นต้น มาใช้ในการบริหารงานของสำนักงานฯ เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานของสำนักงานฯ และการให้บริการแก่ภาคประชาชน อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ด้านสารสนเทศด้วย ส่วนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารฯ จะนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้เป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ความรู้ด้านข้อมูลข่าวสารเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มบุคคลต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว

๑.๙ การจัดให้มีกระบวนการหรือหน่วยรับเรื่องร้องเรียน และเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนในส่วนภูมิภาค

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะได้จัดเตรียมการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดให้มีอนุกรรมการฯ เฉพาะในแต่ละจังหวัดหรือแต่ละเขตพื้นที่ สำหรับกลุ่มเพื่อการดำเนินการหรือประสานภารกิจร่วมกับองค์กรที่มีในแต่ละจังหวัดหรือเขตพื้นที่ดังกล่าวเพื่อเพิ่มความสะดวกในการร้องเรียนสำหรับภาคประชาชน

๑.๑๐ การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากระบวนการพิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียนและเรื่องการวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้สามารถตอบสนองต่อการคุ้มครองสิทธิของประชาชนให้มีประสิทธิภาพสูงมากยิ่งขึ้นตลอดเวลา

จะต้องมีการพัฒนากระบวนการบริหารและปฏิบัติงาน ในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งทำหน้าที่ทางธุรการและวิชาการในกระบวนการพิจารณาเรื่องร้องเรียนและเรื่องอุทธรณ์ ให้สามารถสนับสนุนการดำเนินการของคณะกรรมการฯ หรือคณะอนุกรรมการฯ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๒. การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและการร่างกฎหมายฉบับใหม่

๒.๑ การดำเนินการเพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย และสนองตอบต่อการให้บริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดทำร่างแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้ผ่านขั้นตอนการพิจารณาของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและคณะรัฐมนตรีแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาตรวจร่างกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะได้ติดตามการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การแก้ไขกฎหมายสำเร็จเรียบร้อยเป็นไปตามวัตถุประสงค์

๒.๒ การดำเนินการผลักดันร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล พ.ศ. ให้มีผลใช้บังคับและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดทำร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล พ.ศ. ได้ผ่านขั้นตอนการพิจารณาของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีซึ่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะได้ติดตามการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้กฎหมายสำเร็จเรียบร้อยเป็นไปตามวัตถุประสงค์

๓. การดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

๓.๑ การพัฒนาศักยภาพของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ในปีงบประมาณ ๒๕๔๙ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีเป้าหมายที่จะพัฒนาศักยภาพของสำนักงานฯ ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีผลการดำเนินงานที่ได้รับการยอมรับจากประชาชน องค์กรภาคเอกชนและหน่วยงานของรัฐ โดยการสนับสนุนให้สำนักงานฯ พัฒนาฝึกอบรมเจ้าหน้าที่เพื่อเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ในการบริหารและการปฏิบัติงาน การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนการกำกับดูแลให้สำนักงานฯ มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการบริหารและการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

๓.๒ การให้คำแนะนำและตอบข้อหารือของหน่วยงานต่าง ๆ ในการปรับปรุงพัฒนาการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนมากขึ้น

ในปีงบประมาณ ๒๕๔๙ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีเป้าหมายที่จะดำเนินการเรื่องการตอบข้อหารือเพิ่มมากขึ้น โดยจะดำเนินการประสานกับการติดตามประเมินผลเพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ มีการปรับปรุงพัฒนาการให้บริการข้อมูลข่าวสาร และการตอบข้อหารือทางโทรศัพท์ก็จะมีเพิ่มขึ้นด้วย

การนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอให้บันทึก ในรายงานสนับสนุนการบังคับใช้ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

เพื่อเป็นการสนับสนุนการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงเห็นสมควรเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติให้หน่วยงานของรัฐถือเป็นนโยบายสำคัญที่จะต้องให้หน่วยงานถือปฏิบัติในเรื่องต่างๆ ดังนี้

๑. การนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกวดราคาและสอบราคา และสรุปผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน เป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (KPI) ของหน่วยงานราชการ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นกฎหมายที่บัญญัติรองรับสิทธิของประชาชนในการรับรู้รับทราบข้อมูลข่าวสารในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ทำให้ประชาชนคนไทย มีสิทธิรับรู้ สิทธิตรงดู ขอสำเนา และขอคำรับรองสำเนาข้อมูลข่าวสารราชการได้ หน่วยงานของรัฐจึงต้องมีหน้าที่สำคัญในการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงานโดยปราศจากการร้องเรียนและการอุทธรณ์ของประชาชน

๑.๒ หลักเกณฑ์และข้อกำหนด

๑.๒.๑ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดในเรื่องการให้หน่วยงานของรัฐจัดข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนตรงดูได้ตามมาตรา ๙ (๘) ได้แก่ ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด

๑.๒.๒ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้มีประกาศลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ กำหนดให้ประกาศการประกวดราคาและสอบราคาเป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐ ต้องจัดเอาไว้ให้ประชาชนตรงดูได้ และมีประกาศเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดทำสรุปผลการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือน เพื่อให้ประชาชนเข้าตรงดูได้

๑.๒.๓ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ กำหนดให้หน่วยงานที่มีเว็บไซต์นำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศการประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนดังกล่าว เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานอีกทางหนึ่ง

๑.๓ ข้อเสนอ

ในปัจจุบัน การปฏิรูประบบราชการได้มีการกำหนดตัวชี้วัดประสิทธิภาพของหน่วยงานราชการ โดยมีการประเมินผลการให้คะแนนหน่วยงานราชการที่มีประสิทธิภาพโดยมีเครื่องชี้วัดที่ชัดเจน ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๗ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศการประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้าง ในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน เป็นมติคณะรัฐมนตรีที่สนับสนุนในเรื่องความโปร่งใส ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว มีผลเป็นรูปธรรม มีประสิทธิภาพ และเพื่อเป็นการตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาล ที่มุ่งเน้นการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้ จึงเห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) นำมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๗ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศการประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้าง ในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน รวมทั้ง การนำเรื่องความโปร่งใส เรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (KPI) ประสิทธิภาพของหน่วยงานราชการทุกแห่งด้วย

๒. การห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐฟ้องคดีปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ถูกร้อง

๒.๑ หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้กำหนดให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร มีสถานะเป็นคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารย่อมเป็นที่สุด ตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งผูกพันหน่วยงานของรัฐที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยโดยไม่อาจโต้แย้งหรือฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ มิฉะนั้น ย่อมมีผลกระทบต่อการปฏิบัติตามคำวินิจฉัยและสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ

๒.๒ ข้อยกกฎหมาย

๒.๒.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๘ ได้กำหนดเป็นหลักประกันแก่ประชาชนว่า บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับการคุ้มครองของบุคคลอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

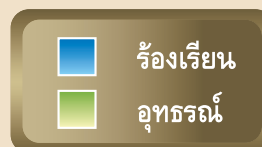
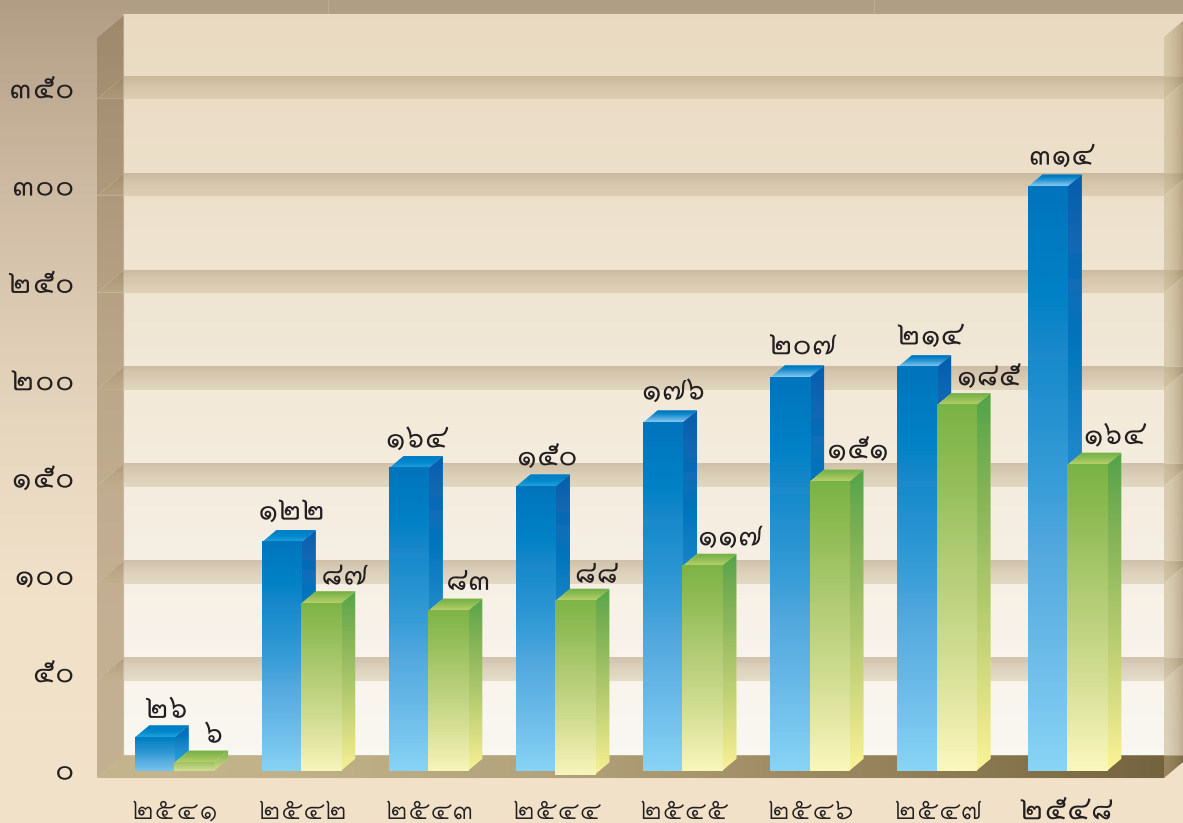
๒.๒.๒ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๓๕ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ และในมาตรา ๓๗ วรรคสองได้กำหนดให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้เป็นที่สุด

๒.๓ ข้อเสนอ

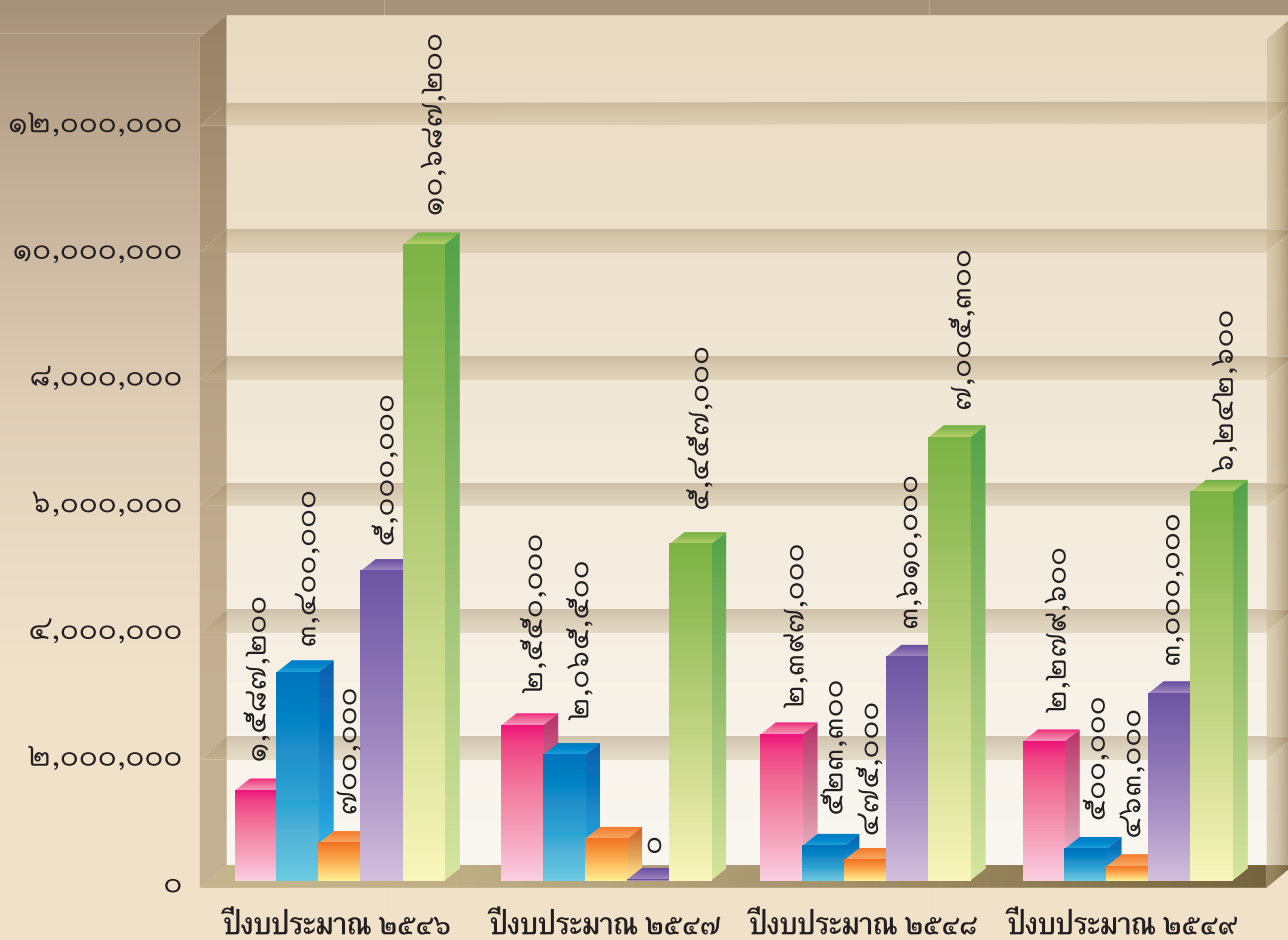
ดังนั้น เพื่อมิให้เกิดการกระทบต่อสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งมีบทบัญญัติรับรองสิทธิดังกล่าวไว้ในมาตรา ๕๘ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๔๐ จึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติกำหนดห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐ ฟ้องคดีปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์

(หน้านี้ตั้งใจปล่อยว่าง)

แผนภูมิแสดงจำนวนเรื่องร้องเรียน-อุทธรณ์ ปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๘



แผนภูมิแสดงงบประมาณ ปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙



ค่าเบี้ยประชุมกรรมการ

ค่าวัสดุโฆษณาและเผยแพร่

ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม

ค่าใช้จ่ายในการศึกษาวิจัย

รวม

สถิติการร้องเรียน-อุทธรณ์ ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘

รหัส	หน่วยงาน	๒๕๕๗		๒๕๕๘	
		ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์
๑	ส่วนราชการอิสระ	๙	๑๒	๒๔	๑๖
๒	สำนักนายกรัฐมนตรี	๒	๔	๑๑	๖
๓	กระทรวงกลาโหม	๑	๒	๐	๑
๔	กระทรวงการคลัง	๑๕	๑๐	๑๔	๒
๕	กระทรวงการต่างประเทศ	๐	๐	๐	๐
๖	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๖	๓	๔	๓
๗	กระทรวงคมนาคม	๙	๗	๔	๓
๘	กระทรวงพาณิชย์	๑	๒	๑	๐
๙	กระทรวงมหาดไทย	๗	๖	๖	๗
๑๐	กระทรวงยุติธรรม	๔	๗	๘	๗
๑๑	กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม	๒	๑๑	๔	๑๙
๑๒	กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	๐	๑	๐	๐
๑๓	กระทรวงศึกษาธิการ	๓๕	๓๑	๓๗	๒๘
๑๔	กระทรวงสาธารณสุข	๕	๗	๑๒	๙
๑๕	กระทรวงอุตสาหกรรม	๐	๑	๒	๐
๑๖	ทบวงมหาวิทยาลัย	๐	๐	๐	๐
๑๗	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	๑	๑	๑	๑
๑๘	กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	๑	๒	๐	๐
๑๙	กระทรวงพลังงาน	๑	๑	๑	๐
๒๐	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๐	๒	๗	๑
๒๑	กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	๒	๓	๔	๓
๒๒	ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา	๑	๐	๐	๐
๒๓	ส่วนราชการที่ไม่สังกัดกระทรวง	๒๐	๑๗	๕	๔
๒๔	หน่วยราชการบริหารส่วนภูมิภาค	๑๐	๑๕	๑๔	๗
๒๕	หน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่น	๘๒	๓๙	๙๖	๓๑
๒๖	องค์การวิชาชีพ	๐	๐	๐	๐
๒๗	กลุ่ม NGO	๐	๑	๐	๐
รวม		๒๑๔	๑๘๕	๒๕๕	๑๔๘

(หน้านี้ตั้งใจปล่อยว่าง)

A decorative border with geometric patterns, including stars and triangles, is located at the top and bottom of the page. The top border is dark gray, and the bottom border is light gray. A large, dark gray circle is centered on the page, containing the text.

ກາດຝນວກ

(หน้านี้ตั้งใจปล่อยว่าง)

สรุปผลการประชุม
2nd Annual National Conference :
Rising Beyond Your Expectations 2005

ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๔ กันยายน ๒๕๔๘
ณ เมืองโตรอนโต ประเทศแคนาดา
สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

สรุปผลการประชุม

2nd Annual National Conference :

Rising Beyond Your Expectations 2005

ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๔ กันยายน ๒๕๔๘
ณ เมืองไทรอนต์ ประเทศแคนาดา

การประชุม 2nd Annual National Conference : Rising Beyond Your Expectations 2005 เป็นการสัมมนาเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (Personal Information Protection and Electronic Documents Act) และผลกระทบต่อเอกชน ที่จัดขึ้นโดยสมาคมนักบัญชีแห่งประเทศไทย โดยมุ่งเน้นที่จะสร้างความรู้ความเข้าใจในการบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และผลกระทบของกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ต่อภาคธุรกิจอุตสาหกรรม

สาระสำคัญ

เจ้าหน้าที่จากสำนักงานกรรมาธิการการความเป็นส่วนตัวได้แนะนำหลักการและแนวทางปฏิบัติด้านข้อมูลข่าวสารที่ดี (Fair Information Principles) สำหรับองค์กรธุรกิจและภาคเอกชนของประเทศแคนาดา มีรายละเอียดดังนี้

๑. ดูแลข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความคุ้มครองให้มีความถูกต้อง (Be accountable for personal information in its custody)
๒. ระบุวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคล (Identify, in advance, the purpose of collection)
๓. ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลในการจัดเก็บ การนำข้อมูลไปใช้ หรือในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล (Obtain consent to collect, use of disclose)
๔. กำหนดขอบเขตของการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลที่มีความจำเป็นเท่านั้น (Limit collection of personal information to that necessary for specific purposes)
๕. กำหนดขอบเขตของการนำไปใช้ การเปิดเผยและการเก็บรักษาข้อมูลส่วนบุคคล (Limit use, disclosure, retainment)

๖. แน่ใจว่าข้อมูลส่วนบุคคลในความครอบครองนั้นถูกต้อง สมบูรณ์ เป็นปัจจุบันตามความจำเป็นเฉพาะนั้นๆ (Ensure information is as accurate, complete, up to date as necessary for purposes)

๗. มีมาตรการรักษาความปลอดภัยและคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่เพียงพอ (Use adequate safeguards to protect information)

๘. เปิดเผยเกี่ยวกับนโยบายและแนวทางปฏิบัติสำหรับการดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลขององค์กร (Be open about policies and practices)

๙. ให้สิทธิการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของตนเอง (Give individuals access)

๑๐. อำนาจความสะดวกและให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติตามกฎหมาย (Provide recourse)

ประเทศแคนาดามีกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ๒ ฉบับ ได้แก่ กฎหมายความเป็นส่วนตัวส่วนบุคคล (Privacy Act) ซึ่งเกี่ยวกับการคุ้มครองความเป็นส่วนตัวส่วนบุคคลในด้านข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองหรือความควบคุมของหน่วยงานของรัฐและกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (Personal Information Protection and Electronic Documents Act - PIPEDA) ซึ่งในการประชุมสัมมนานี้เป็นการประชุมเกี่ยวกับเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในภาคธุรกิจ คือ PIPEDA ซึ่งกฎหมายฉบับนี้เริ่มบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๗

อย่างไรก็ตาม แม้จะมีกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ องค์กรหรือกลุ่มกิจกรรมอาจได้รับการยกเว้นจากการบังคับใช้ของกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (PIPEDA) ในการจัดเก็บ การใช้หรือการนำไปเปิดเผยของข้อมูลส่วนบุคคลในกรณีที่กฎหมายใกล้เคียงบังคับใช้

โดยกฎหมาย PIPEDA มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมการจัดเก็บ การใช้ หรือการนำไปเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งจะต้องเป็นไปด้วยความเคารพในสิทธิความเป็นส่วนตัวส่วนบุคคลของแต่ละบุคคลที่กฎหมายฉบับนี้ให้ความคุ้มครอง โดยวิทยากรได้บรรยายถึงคำจำกัดความและรายละเอียดของกฎหมาย PIPEDA ไว้ดังนี้

ข้อมูลส่วนบุคคล หมายถึง ข้อมูลข่าวสารที่ใช้บ่งชี้ตัวบุคคล แต่ไม่รวมถึงชื่อ คำนำหน้าชื่อ หรือสถานที่ทำงาน หรือหมายเลขโทรศัพท์ของลูกจ้างในองค์กร

จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) คณะกรรมาธิการความเป็นส่วนตัว ได้พิจารณาถึงความเห็นว่า จดหมายอิเล็กทรอนิกส์เป็นข้อมูลส่วนบุคคล (คดีสืบสวนสอบสวนที่ ๒๙๗)

ข้อมูลของพนักงาน/ลูกจ้าง เป็นข้อมูลส่วนบุคคลเฉพาะที่เกี่ยวกับการทำงาน หรือธุรกิจนั้นๆ

กิจกรรมทางการค้า คือ การซื้อ ขาย แลกเปลี่ยนใดๆ การกระทำหรือการดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวกับการค้า เช่น การขาย การแลกเปลี่ยน หรือการทำสัญญาเช่าของผู้บริจาด ของสมาชิก หรือการหารายได้เข้ามูลนิธิหรือพรรคการเมืองอื่นๆ

วัตถุประสงค์ที่เหมาะสม ของการจัดเก็บ ใช้ หรือนำไปเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อวัตถุประสงค์ที่บุคคลพึงตระหนักได้ว่าสมเหตุสมผล/เหมาะสมกับผลของการเก็บ ใช้หรือนำไปใช้นั้นๆ ตามที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๓

หลักการยินยอม เป็นปัจจัยสำคัญในกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (PIPEDA) องค์กรหรือผู้ที่อยู่ภายใต้บทบังคับของกฎหมายฉบับนี้จะต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลในการจัดเก็บข้อมูล ใช้ข้อมูล การประมวลผลและเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลแก่บุคคลอื่น โดยเจ้าของข้อมูลมีสิทธิที่จะเข้าถึงข้อมูลของตนที่อยู่ในความควบคุมหรือภายใต้การคุ้มครองขององค์กรภาคเอกชน ตลอดจนมีสิทธิที่จะเรียกร้องให้ปรับปรุงแก้ไขข้อมูลของตนให้มีความถูกต้อง

มาตรการรักษาความปลอดภัย หน่วยงานจะต้องมีมาตรการรักษาความปลอดภัยที่เหมาะสมกับข้อมูลข่าวสารที่อ่อนไหว ข้อมูลของบริษัทหนึ่งจะนำไปให้อีกบริษัทหนึ่งไม่ได้

การสืบสวนสอบสวนของคณะกรรมการ

การตรวจสอบ คณะกรรมการอาจตรวจสอบการจัดการข้อมูลส่วนบุคคลในทางปฏิบัติขององค์กรเอกชน โดยการแจ้งให้ทราบก่อนในเวลาที่เหมาะสม ถ้าคณะกรรมการมีเหตุผลที่ทำให้เชื่อว่าการละเมิดความเป็นส่วนตัวส่วนบุคคล นอกจากนี้ คณะกรรมการอาจจะตรวจสอบการจัดการข้อมูลส่วนบุคคลในความควบคุมขององค์กรหรือผู้ที่อยู่ภายใต้บทบังคับของกฎหมายฉบับนี้ บทบาทของคณะกรรมการ

- ขึ้นตรงต่อรัฐสภาไม่ต้องรายงานต่อรัฐมนตรีคนใด
- เป็นผู้ชักชวนโน้มน้าว ไม่ใช่ผู้บังคับ
- สืบสวนสอบสวนถึงปัญหาเกี่ยวกับการร้องเรียน

อำนาจในการสืบสวนสอบสวน

- อาจใช้การแก้ปัญหาโดยการโต้เถียง
- รับเรื่องร้องเรียนหรืออาจจะร้องเรียนเอง
- ควบคุมการสืบสวนสอบสวน
- ลงโทษสำหรับการขัดขวางการทำงานของคณะกรรมการ
- อำนาจในการสืบสวนสอบสวนอย่างกว้างขวาง
- รายงานประเด็นเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนและคำแนะนำ
- คุ้มครองผู้ที่พบการกระทำผิดขององค์กรของบุคคลนั้นทำอยู่

ยุคใหม่ของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

๑. ยุคใหม่ของสำนักงานกรรมการความเป็นส่วนตัว จะมีคณะกรรมการใหม่
๒. ยุคโลกาภิวัตน์ได้เปลี่ยนภาพของกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (PIPEDA) เป็นส่วนหนึ่งของภาพใหญ่ของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
๓. ในยุคใหม่ เป็นยุคของความเป็นส่วนตัว เป็นเรื่องที่ตระหนักรู้และคาดหวัง
๔. จะมีการทบทวนกฎหมายในปี ๒๕๕๙

ในช่วงของการถาม-ตอบ เจ้าขององค์กรภาคเอกชนรายหนึ่ง ได้สอบถามเพิ่มเติมในประเด็นที่เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลว่าคือใคร ซึ่งในประเด็นนี้ให้หมายถึง บุคคลใดที่รับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องนี้ภายในองค์กรนั้นๆ

นอกจากนั้น เจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการความเป็นส่วนบุคคลของประเทศแคนาดา ยังได้กล่าวเพิ่มเติมถึงบทบาทของสำนักงานคณะกรรมการฯ ว่ามีหน้าที่แนะนำให้มีการการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล แต่ไม่ได้บังคับ ซึ่งผู้แทนองค์กรภาคเอกชนของประเทศแคนาดา ได้ให้ความสนใจที่จะนำมาตรการการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลนี้ไปใช้ในองค์กรของตนมากเป็นพิเศษ เพราะเห็นถึงความสำคัญในเรื่องดังกล่าว ซึ่งมีผลกระทบทั้งต่อองค์กร ลูกค้า ลูกจ้างและคนงานในองค์กร รวมทั้งมีบางองค์กรที่ได้นำมาตรการดังกล่าวไปใช้แล้ว โดยการเก็บรักษาข้อมูลโดยมีระบบรหัสผ่านของลูกค้าเป็นรายๆ ไป อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อสงสัยในกรณีที่ได้สร้างมาตรการดังกล่าวแล้ว แต่คอมพิวเตอร์อาจถูกขโมยไปหรือมีแฮกเกอร์เข้ามาขโมยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า ลูกจ้าง/คนงานในองค์กรไปจะอย่างไร ซึ่งในประเด็นนี้เจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการความเป็นส่วนบุคคลของประเทศแคนาดา ได้ให้คำตอบว่า เรื่องนั้นเป็นเรื่องที่นอกเหนือจากการปฏิบัติตามกฎหมาย PIPEDA ขององค์กรภาคเอกชนให้ถือว่าไม่มีความผิดเพราะได้ปฏิบัติตามมาตรการการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลแล้ว

ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมประชุมสัมมนา

๑. เนื่องจากขณะนี้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอยู่ระหว่างการจัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อให้เป็นกฎหมายกลางที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลทั้งภาครัฐและภาคเอกชน จึงเป็นโอกาสดีที่ได้รับรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อจะได้สามารถนำความรู้ต่างๆ มาประกอบการจัดทำร่างกฎหมายให้มีความสมบูรณ์มากขึ้นต่อไป

๒. ได้ศึกษาประสบการณ์ในเรื่องการดำเนินการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศแคนาดา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเทคโนโลยีที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็วกับมิติทางด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในภาคธุรกิจเอกชนขนาดกลางและขนาดเล็ก

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๘๕๕๒ - ๓ โทรสาร. ๐ ๒๒๘๐ ๘๕๕๓ E - mail : oic@opm.go.th <http://www.oic.go.th>

รายชื่อ/ตำแหน่ง	โทรศัพท์	เบอร์กลางต่อ
นางวนิดา สักการโกศล (ผู้อำนวยการสำนัก)	๐ ๒๒๘๑ ๘๕๕๗	๑๑
ฝ่ายบริหารทั่วไป		
นายศักดิ์ดา สุทธิโคตร (หัวหน้าฝ่าย)	๐ ๒๒๘๑ ๘๕๖๒	๑๕
นางสาวกมลทิพย์ หอมสุวรรณ	๐ ๒๒๘๑ ๔๐๔๐ ต่อ ๓๓๘	-
นางภัทรา จารึกศิลป์	๐ ๒๒๘๑ ๘๕๕๒ - ๓	๑๔
นางสาวมณีรัตน์ ปัญจสิริวรรณ	๐ ๒๒๘๑ ๘๕๕๒ - ๓	๑๒
ส่วนนโยบายและวิเคราะห์		
นายนคร เสรีรักษ์ (ผู้อำนวยการส่วน)	๐ ๒๒๘๒ ๙๒๗๐	๓๑
นางศิริกุล ปัญญาติกล	๐ ๒๒๘๑ ๘๕๕๒ - ๓	๓๔
นางสาวสมฤดี กำป็น	๐ ๒๒๘๑ ๘๕๕๒ - ๓	๓๓
นางสาวสุดา ศิลากุล	๐ ๒๒๘๒ ๙๒๗๐	-
- วาง -		
ส่วนงานวินิจฉัยยุทธวิธี		
นายเยี่ยมศักดิ์ คุ้มอินทร์ (ผู้อำนวยการส่วน)	๐ ๒๒๘๑ ๘๕๕๙	-
นายชำนาญ ชูโต	๐ ๒๒๘๑ ๘๕๕๙	-
นางสาวอรฉัตร จันทรัตน์	๐ ๒๒๘๑ ๘๕๕๙	-
นางสาวสังวาลย์ เอี่ยมสอาด	๐ ๒๒๘๑ ๘๕๕๙	-
นางสาวยิ่งลักษณ์ สมศิริ	๐ ๒๒๘๑ ๘๕๕๙	-
นายวิรัตน์ เหมลิณี	๐ ๒๒๘๑ ๘๕๕๙	-
นายคมศักดิ์ โตโกชนพันธ์	๐ ๒๒๘๑ ๘๕๕๙	-
ส่วนดำเนินการเรื่องร้องเรียนและตอบข้อหาหรือ		
พันตำรวจโท วรรุท วิเชียรสรรค์ (ผู้อำนวยการส่วน)	๐ ๒๒๘๒ ๑๓๖๖	๕๑
นายเวชชวุฒิ บุญชูวิทย์	๐ ๒๒๘๒ ๑๓๖๖	-
นายวิริยะ รามสมภพ	๐ ๒๒๘๒ ๑๓๖๖	๕๓
นางจินตนา บุญยกนิษฐ	๐ ๒๒๘๒ ๑๓๖๖	-
นายวีระเชษฐ์ จรรยากุล	๐ ๒๒๘๒ ๑๓๖๖	-
นางสาวผาณิต รุ่งวิทยา	๐ ๒๒๘๒ ๑๓๖๖	-
ส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร		
นางภัคพิชา จันทศิริ (ผู้อำนวยการส่วน)	๐ ๒๒๘๒ ๒๒๘๓	๔๑
นางสาววันดี เรืองงาม	๐ ๒๒๘๒ ๒๒๘๓	๔๒
นางสุรีย์ ทินกร	๐ ๒๒๘๒ ๒๒๘๓	-
นางสุวรรณณี ศิลาวิลาศภักดี	๐ ๒๒๘๒ ๒๒๘๓	-
กลุ่มงานพัฒนาระบบสารสนเทศข้อมูลข่าวสาร		
นางสาวปณิศา เหลืองวรเมธ (หัวหน้ากลุ่มงาน)	๐ ๒๒๘๒ ๒๐๑๓	๒๑
นายชาลี สุทธิชื่น	๐ ๒๒๘๒ ๒๐๑๓	-
นางสาวปศิญา เชื้อดี	๐ ๒๒๘๒ ๒๐๑๓	-

หนังสือ รายงานประจำปี ๒๕๕๘
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ISBN 974-9772-08-3

จำนวนพิมพ์ ๑,๕๐๐ เล่ม

ที่ปรึกษา

นายรองพล เจริญพันธุ์
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
นายชังทอง โอภาสศิริวิทย์
ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

คณะทำงาน

นางวนิดา สักการโกศล
นางกัศพีชา จันทรศิริ
นายศักดิ์ดา สุทธิโคตร
นางสาววันดี เรืองงาม

บรรณาธิการ

ส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

จัดทำโดย

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ถนนพหลโยธิน เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๑ ๘๕๕๒ - ๓
โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๕๔๓
www.oic.go/th

พิมพ์ที่

บริษัท ศรีเมืองการพิมพ์ จำกัด
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๑๔ ๘๖๖๐ โทรสาร ๐ ๒๖๑๒ ๔๕๐๙

(หน้านี้ตั้งใจปล่อยว่าง)